Peynirimi

İşinizde ve Özel Yaşamınızda

Kim

Değişime Uyum Sağlamanın

Kaptı?

Etkili Bir Yolu

DR.SPENCER JOHNSON

KENNETH BLANCHARD'IN ÖNSÖZÜYLE

Bir Dakikalık Yöneticinin Yazarları

epsilon

DR. SPENCER JOHNSON

PEYNİRİMİ KİM KAPTI?

ÇEVİRİ

Nazlı Uzunali

ALLIANCE

Basit ve Karmaşık

Bu öyküde anlatılan dört ayrı karakter – Koklarca ve Koşarca adındaki fareler ile Mırın ve Kırın adındaki insancıklar – bizim basit ve karmaşık yönlerimizi temsil ediyorlar. Burada yaşımızın, ırkımızın, milliyetimizin ve cinsiyetimizin önemi yok.

Bazen değişimin kokusunu çabucak alan Koklarca, bazen hemen harekete geçen Koşarca, bazen başına daha kötü şeyler gelmesinden kortuğu için değişime karşı koyan Mırın, bazen de zamanla değişimin daha iyi sonuçlar vereceğini görüp buna uyum sağlayan Kırın gibi davranıyoruz.

Hangi yönümüzü kullanmayı seçersek seçelim; ortak bir noktamız var: Hepimiz labirentte yolumuzu bulma ve değişen zamanda başarılı olma ihtiyacı duyuyoruz.

ÖNSÖZ

Öykünün Ardındaki Öykü

Sonunda size ''öykünün ardındaki öyküyü'' anlatabildiğim için çok mutluyum. Çünkü bu, ''Peynirimi Kim Kaptı?''nın artık yazılmış olduğu anlamına geliyor. Sonunda hepimiz bu güzel kitabı okuyabilecek ve bunu diğer insanlarla paylaşabileceğiz.

Yıllar önce Spencer Johnson bana muhteşem ''peynir'' öyküsünü anlattığından beri bu günü bekliyorum.

Öyküyü duyar duymaz ne kadar güzel olduğunu, bundan sonra ne kadar işime yarayacağını düşünmüştüm.

''Peynirimi Kim Kaptı?'' bir labirentte ''peynir'' arayan dört sevimli karekterin yaşadığı değişimi anlatıyor. Burada ''peynir'' yaşamda sahip olmak istediğimiz herhangi bir şeyi; bir mesleği, ilişkiyi, parayı, büyük bir evi, özgürlüğü, sağlığı, ünü, huzuru ve hatta golf ya da tenis gibi bir aktiviteyi temsil eden bir metafor.

Hepimiz kendi Peynir'imizin peşindeyiz, çünkü bunun bizi mutlu edeceğine inanıyoruz. Elde ettiğimizde, buna sımsıkı bağlanıyoruz. Kaybettiğimizde ya da biri bunu elimizden aldığında ise büyük bir bunalım yaşıyoruz.

Öyküdeki ''Labirent'' istediğiniz şeyi arayarak zaman geçirdiğiniz yeri simgeliyor. Bu, çalıştığınız şirket, içinde yaşadığınız toplum ya da sürdürdüğünüz ilişkiler olabilir.

Bu öyküyü tüm dünyada yaptığım konuşmalarda anlatıyorum. Daha sonra bunun insanların yaşamında ne kadar büyük fark yarattığını duyuyorum.

İnanıp inanmamakta serbestsiniz; ama ortada bir gerçek var. Bu küçük öykü birçok kariyeri, evliliği, hatta hayatı kurtardı!

Yüzlerce örnekten biri, NBC'de tanınmış bir haberci olan Charlie Jones'un yaşadıkları. Charlie'nin öğrendiği prensipleri herkes uygulayabilir.

Charlie, Olimpiyat Oyunları sırasında spor haberciliği alanında büyük başarılar elde etmişti. Patronu, onun artık başka bir alanda çalışacağını söylediğinde çok şaşırdı ve mutsuz oldu. Takdir edilmediğini hissetmişti ve çok öfkeliydi. Bunun adil olmadığını düşünüyordu. Öfkesini her şeye, herkese yansıtmaya başlamıştı.

Sonra ''Peynirimi Kim Kaptı?'' öyküsünü duydu.

Bu onun kendisine gülmesini ve tutumunu değiştirmesini sağladı. Patronunun ''onun peynirini kaptığını'' fark etti. Değişime adapte oldu. Yeni bir şey yapmanın kendisini daha iyi ve genç hissetmesini sağladığını keşfetti.

Patronu da ondaki bu değişikliği ve enerjiyi fark etti. Bu, Charlie'nin yeni teklifler almasını sağladı.

Ben ''Peynirimi Kim Kaptı?''nın gücüne yürekten inanıyorum ve kitabı birlikte çalıştığım herkese armağan ediyorum.

Çünkü yalnızca ayakta kalmaya değil, aynı zamanda rekabetçi özelliğini korumaya çalışan her şirket gibi Blanchard Eğitim ve Gelişim de sürekli değişiyor. Birileri ''peynirimizi kapmaya'' devam ediyor. Hiçbir şey eskisi gibi değil. Artık daha esnek insanlara ihtiyacımız var.

İnsanlara bu öyküyü anlattığımda, negatif enerjimin boşaldığını hissettim. Öyküyü dinleyenler gelip bana teşekkür ettiler ve şirketteki değişiklikleri farklı bir açıdan görmenin onlara ne büyük bir yarar sağladığını söylediler.

Kısacık bir zamanda okuyacağınız bu öykünün etkisi öyle büyük olacak ki inanamayacaksınız.

Sayfaları çevirirken kitabın üç bölümden oluştuğunu göreceksiniz. Birinci bölümde, eski sınıf arkadaşları bir araya geliyorlar ve yaşamlarında meydana gelen değişimden söz ediyorlar. İkinci bölüm, kitabın çekirdeğini oluşturuyor. ''Öykü'' bölümünde farelerin değişime daha kolay uyum sağladıklarını, çünkü her şeyi basit bir şekilde ele aldıklarını görüyoruz. Oysa iki insancığın karmaşık beyinleri ve insani duyguları her şeyi karmaşıklaştırıyor. Bu, farelerin daha akıllı olduğu anlamına gelmiyor. Hepimiz insanların farelerden daha akıllı olduklarını biliyoruz.

Ancak, dört karakterin yaptıklarını izlerken ve insancıkların bizim farklı – basit ve karmaşık – yönlerimizi temsil ettiğini gözlemlerken, değişim durumunda işe yarayan basit şeyleri yapmanın bizim yararımıza olduğunu görüyoruz.

Üçüncü bölümde ise sınıf arkadaşları bu öykünün onlara ne ifade ettiğini tartışıyorlar.

Daha önce bu kitabın prova baskısını okuyan bazı kişiler son bölüme geçmeden önce öyküyü kendileri yorumlamayı tercih ettiler. Bazıları ise bu bölümü okudular; çünkü bunun kendilerine yeni bir bakış açısı kazandıracağını düşündüler.

Umarım sizde bu öyküde yeni ve size yararlı olabilecek bir şeyler bulursunuz. Bu kitabın değişime uyum sağlamanızı ve başarıya ulaşmanızı sağlamasını yürekten diliyorum.

Ken Blanchard

San Diego, 1998

PEYNİRİMİ
KİM
KAPTI?

Bir Söyleşi

Şikago

Güneşli bir Pazar günü, eski sınıf arkadaşları öğle yemeğinde bir araya geldiler. Önceki gece okullarının mezunlar gününe katılmışlardı. Şimdi ise birbirlerinin yaşamlarında neler olup bittiği konusunda daha fazla şey öğrenmek istiyorlardı. Bir süre şakalaştıktan sonra, güzel bir yemeğin ardından, ilginç bir söyleşiye giriştiler.

Sınıfın en popüler öğrencilerinden olan Angela, ''Yaşam kesinlikle okuldayken düşlediklerimizden çok farklı şeyler getirdi,'' dedi. ''Çok şey değişti.''

''Buna hiç şüphe yok,'' diye karşılık verdi Nathan. Diğerleri Nathan'ın hemen hiç değişmeden faaliyetini sürdüren, tanınmış bir aile şirketinde çalıştığını biliyorlardı. Bu nedenle, bu sözleri duyunca şaşırdılar. ''Peki, bir şeyler değiştikçe bizim değişmek istemediğimizi fark ettiniz mi hiç?'' diye sordu Nathan.

Carlos yanıt verdi: ''sanırım değişime karşı koyuyoruz, çünkü değişiklikten korkuyoruz.''

''Carlos, sen futbol takımının kaptanıydın,'' dedi Jessica. ''senin herhangi bir şeyden korktuğunu söyleyeceğini düşünmemiştim hiç.''

Ev kadınlığından şirket yöneticiliğine kadar pek çok farklı yöne dağılmış olmalarına karşın, benzer duygular yaşadıklarını anlayınca güldüler.

Hepsi son yıllarda yaşamlarında meydana gelen beklenmedik değişikliklerle baş etmeye çalışıyorlardı. Ve çoğu bu konuda pek de başarılı olmadığını kabul ediyordu.

Michael, ''Eskiden değişiklikten korkardım,'' dedi. ''Bir kez işimizde büyük bir değişiklikle karşılaşınca ne yapacağımızı bilemedik, pek de farklı bir şey yapmadık; sonuçta az kalsın işimizi kaybediyorduk.''

''Bu durum,'' diye devam etti, ''her şeyi değiştiriveren komik bir öykücük duyana kadar sürdü.''

''Nasıl yani?'' diye sordu Nathan.

''Öykü benim değişime karşı bakış açımı değiştirdi. Sonra da hem iş hem de evde her şey çok iyi gitmeye başladı.

''Öyküyü şirketteki diğer insanlarla paylaştım. Onlar da başkalarına anlattılar. Çok geçmeden daha iyi işler yapmaya başladık, çünkü değişime daha iyi adapte olmuştuk. Diğer insanlar da bunun yararlarını özel yaşamlarında da gördüklerini söylediler.''

''Nasıl bir öykü bu''' diye sordu Angela.

‘’Adı ‘Peynirimi Kim Kaptı?’’’

Gruptakiler güldüler. ‘’Sanırım şimdiden sevdim,’’ dedi Carlos. ‘’Bize de anlatır mısın?’’

‘’Elbette,’’ diye karşılık verdi Michael. ‘’Hem de seve seve. Zaten çok kısa.’’ Ve anlatmaya başladı:

Öykü

Bir zamanlar çok uzaklarda bir yerde, karınlarını doyurmak ve mutlu olmak için peynir arayarak labirentte koşturup duran dört küçük karakter varmış.

Farelerin adı Koşarca ve Koklarca imiş. Fareler kadar küçük olan, ancak tıpkı günümüz insanları gibi davranan insancıkların adları ise Mırın ve Kırın’mış.

Bunlar çok küçük oldukları için, ne yaptıklarını görmek çok zormuş. Ama iyice yaklaşıp baktığınızda görebileceğiniz şeyler sizi şaşırtabilirmiş.

Fareler ve insancıklar labirentte tüm zamanlarının kendi özel peynirlerini arayarak geçiriyorlarmış.

Basit kemirgen beyinlere ama güçlü içgüdülere sahip fareler, bütün fareler gibi sert ve delikli peynirlerini arıyorlarmış.

Pek çok inançla dolu beyinlerini kullanan Mırın ve Kırın adlı insancıklar ise kendilerini mutlu ve başarılı kılacağına inandıkları, büyük P ile başlayan çok farklı Peynir’lerini aramaktalarmış.

Farelerle insancıklar birbirlerinden çok farklılarmış, ama tek bir ortak özellikleri varmış. Her sabah eşofmanlarını ve koşu ayakkabılarını giyiyor, evlerinden çıkıp labirentte peynirlerini aramaya gidiyorlarmış.

Labirent koridor ve odalardan oluşuyormuş. Bunlardan bazılarında çok güzel peynirler varmış. Bunun yanında hiçbir yere açılmayan köşeler, çıkmaz yollarda bulunuyormuş. Burada kaybolmak işten bile değilmiş.

Ancak yolunu bulabilenler için, labirent, çok daha güzel bir yaşam sürmelerini sağlayacak sırlarla doluymuş.

Koklarca ve Koşarca adlı fareler peyniri bulmak için basit bir yöntem olan deneme yanılma yöntemini kullanıyorlarmış. Bir koridorun sonuna kadar koşuyorlar, bir şey bulamayınca dönüp başkasına giriyorlarmış.

Koklarca kocaman burnunun yardımıyla koku alarak, yönü aşağı yukarı tayin ediyormuş. Koşarca da hemen o yöne doğru koşmaya başlıyormuş. Sizin de tahmin edebileceğiniz gibi kayboluyorlar, yanlış yollara giriyorlar ve duvarlara çarpıyorlarmış. Ama bir süre sonra yollarını buluyorlarmış.

Fareler gibi, Mırın ve Kırın adlı insancıklar da düşünme yeteneklerini ve geçmiş deneyimlerinden edindikleri bilgilerini kullanıyorlarmış. Ancak onlar Peynir'i bulma konusunda daha sofistike yöntemler geliştirmek için karmaşık beyinlerini kullanıyorlarmış.

Bazen başarılı oluyorlarmış. Ancak bazen de güçlü insani inanç ve duyguları labirentteki yaşamı daha karmaşık ve zorlu hale getiriyormuş.

Sonunda hepsi kendi yollarıyla aradıkları şeyi keşfetmişler. Bir gün bir koridorun sonunda, P Peynir İstasyonu'nda aradıkları türde peyniri bulmuşlar.

Ondan sonra her sabah, fareler ve insancıklar, koşu ayakkabılarını giyip P Peynir İstasyonu'na koşmuşlar. Çok geçmeden de kendi rutinlerini tutturmuşlar.

Koklarca ve Koşarca her sabah erkenden uyanıp labirentte, hep aynı şekilde koşmaya devam etmişler.

Son duraklarına vardıklarında koşu ayakkabılarını çıkarıyor, bağcıklarından bağlayıp boyunlarına asıyorlarmış. Böylece ihtiyaç duyduklarında bunlara hemen ulaşabiliyorlarmış çünkü. Sonra da peynirin tadını çıkarıyorlarmış.

Başlangıçta Mırın ve Kırın da P Peynir İstasyonu'na koşup kendilerini bekleyen peynirin tadına bakıyorlarmış.

Ama bir süre sonra insancıklar yeni bir sistem benimsemişler.

Her sabah biraz daha geç uyanmışlar, daha yavaş giyinmişler ve P Peynir İstasyonu'na yürümüşler. Nasıl olsa Peynir'ın nerede olduğunu ve ona nasıl ulaşacaklarını biliyorlarmış artık. Bu yüzden acele etmiyorlarmış.

Peynir'in nereden geldiği, bu Peynir'i oraya kimin koyduğu konusunda hiçbir fikirleri yokmuş. Orada olduğunu biliyorlarmış sadece.

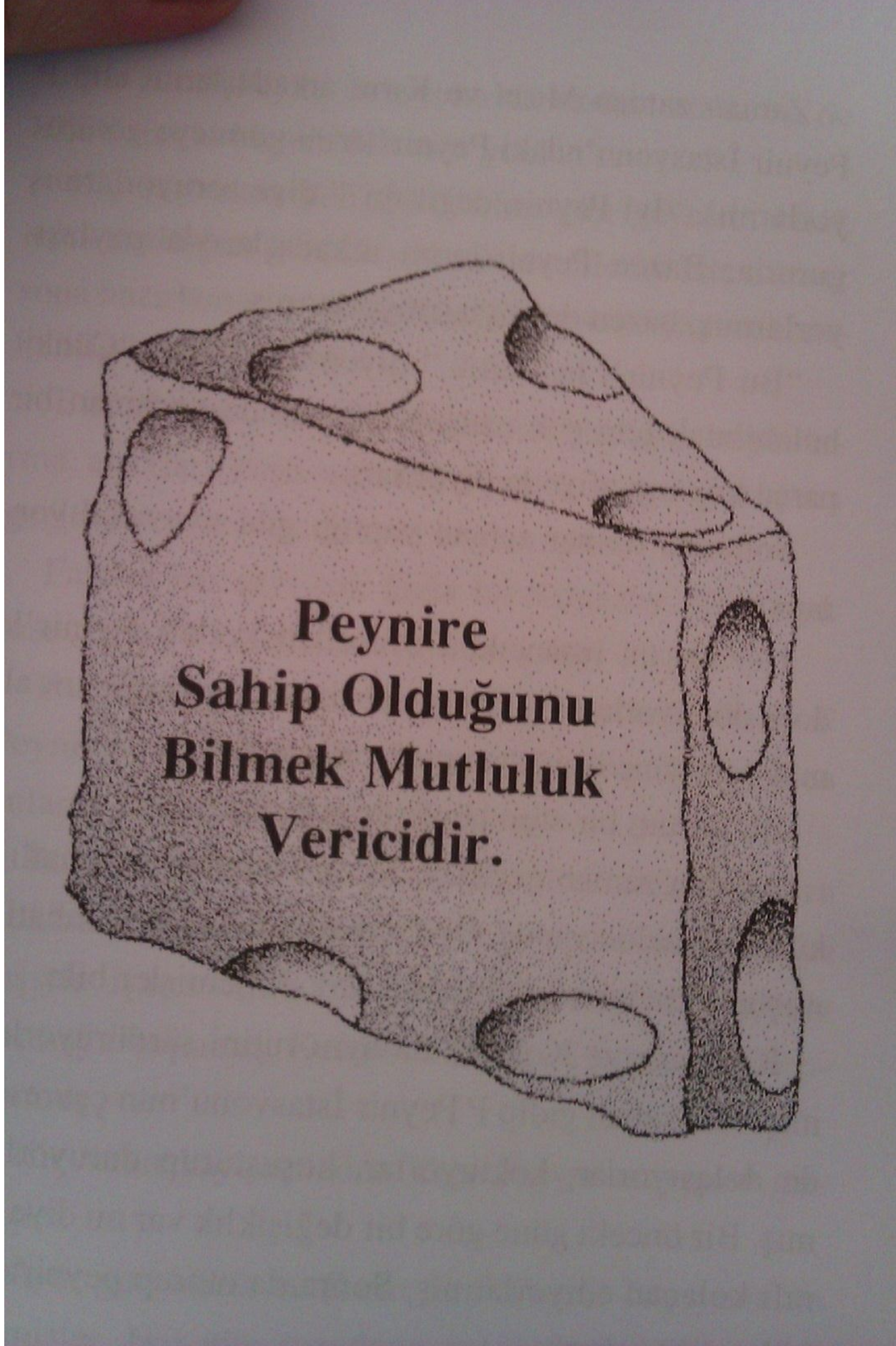
P Peynir İstasyonu'na varır varmaz hemen yerleşiveriyor, kendilerini evlerinde hissediyorlarmış adeta. Eşofmanlarını ve ayakkabılarını çıkarıyor, terliklerini giyiyorlarmış. Peynir'i buldukları için çok rahatlarmış.

''Ne güzel!'' diyormuş Mırın. ''Burada sonsuza kadar yetecek Peynir var.'' İnsancıklar kendilerini mutlu ve başarılı hissediyorlar, güvende olduklarını düşünüyorlarmış.

Çok geçmeden, Mırın ve Kırın P Peynir İstasyonu'nda buldukları Peynir'i kendi peynirleri olarak görmeye başlamışlar. Burası öyle büyük bir Peynir kaynağıymış ki bir süre

sonra evlerini de buranın yakınına taşımışlar ve bunun çevresinde bir sosyal yaşam kurmuşlar.

Kendilerini daha da fazla evlerinde hissedebilmek için, duvarlara, Peynir'le ilgili, baktıkça gülümsemelerine yol açan deyişler ve Peynir resimleri asmışlar. Birinde şöyle diyormuş:

Zaman zaman Mırın ve Kırın arkadaşlarını alıp P Peynir İstasyonu'ndaki Peynirlerini görmeye götürüyorlarmış. ''İyi Peynir, değil mi?'' diye soruyorlarmış gururla. Bazen Peynir'lerini arkadaşlarıyla paylaşıyorlarmış, bazen de paylaşmıyorlarmış.

''Bu Peynir'i hak ettik,'' diyormuş Mırın. ''Çünkü bulabilmek için çok çalıştık.'' Sonra da kocaman bir parça koparıp afiyetle yiyormuş.

Sonunda her zaman yaptığı gibi uyuyakalıyormuş.

Her akşam insancıklar eve elleri kolları Peynir'le dolu dönüyorlarmış. Ertesi sabah da daha fazlasını almak için yine istasyona gidiyorlarmış.

Bu durum bir süre böyle devam etmiş.

Aradan zaman geçtikçe Mırın ve Kırın'ın rahatlığı küstahlığa dönüşmüş. Öyle rahatlamışlar, öyle rahatlamışlar ki neler olup bittiğini fark etmemişler bile.

Koklarca ve Koşarca da aynı rutini sürdürüyorlarmış. Her sabah P Peynir İstasyonu çevresinde dolaşıyorlar, kokluyorlar, koşturup duruyorlarmış. Bir önceki güne göre değişiklik var mı diye etrafı kolaçan ediyorlarmış. Sonra da oturup peynirlerini kemiriyorlarmış.

Bir gün P Peynir İstasyonu'na vardıklarında bir de bakmışlar ki Peynir'den eser yok!

Hiç şaşırmamışlar. Çünkü her gün peynirin biraz daha azaldığını gördüklerinden kendilerini kaçınılmaz sona hazırlamışlar ve içgüdüsel olarak ne yapacaklarını biliyorlarmış.

Birbirlerine bakmışlar, birbirlerine bağlayıp boyunlarına astıkları koşu ayakkabılarını çıkarıp ayaklarına geçirmişler ve bağcıklarını bağlamışlar.

Fareler her şeyi çok fazla incelemezler. Karmaşık inançlarla da kendilerini sınırlandırmazlar.

Farelere göre sorun da çözümü de çok basitmiş. P Peynir İstasyonu'ndaki durum değişmiş. Bu yüzden onların da değişmesi gerekiyormuş.

İkisi de labirente şöyle bir bakmışlar. Sonra Koklarca burnunu dikmiş, koklamış ve Koşarca'ya başıyla işaret etmiş. Koşarca labirentte var gücüyle koşmaya başlamış. Koklarca da ona yetişmeye çalışıyormuş.

Hiç vakit kaybetmeden yeni peynir arayışına girmişler.

Aynı gün Mırın ve Kırın da P Peynir İstasyonu'na gitmişler. Her gün meydana gelen değişikliklere hiç dikkat etmediklerinden, o gün de orada peynir bulacaklarından son derece eminlermiş.

Görecekleri şeye hiç de hazırlıklı değillermiş.

‘’O da ne? Hiç Peynir kalmamış!’’ diye bağırmış Mırın. ‘’Peynir bitmiş! Peynir bitmiş!’’ Sanki onu biri duyacak ve Peynir’i geri getirecek gibi avaz avaz bağırıyormuş.

‘’Peynir’imi kim kaptı?’’ diye haykırmış.

Sonunda elini beline koymuş. Kıpkırmızı bir yüzle, tüm gücüyle bağırmış: ‘’Ama bu haksızlık!’’

Kırın gözlerine inanamıyormuş. O da P Peynir İstasyonu’nda Peynir bulacaklarından çok eminmiş. Şaşkınlıktan donakalmış ve bir süre yerinden kıpırdayamamış. Buna hiç hazır değilmiş çünkü.

Mırın bir şeyler söyleyip duruyormuş, ama Kırın onu dinlemek istemiyormuş. Başına gelenlerle yüzleşmek istemiyormuş, bu yüzden her şeyi boşvermiş.

İnsancıkların davranışları etkileyici veya üretken değil, ama bunu anlayabiliriz.

Peynir bulmak hiç de kolay değilmiş ve bu, insancıklara sadece her gün yiyebilecek kadar Peynir’e sahip olmaktan daha fazla bir şey ifade ediyormuş.

Peynir’i bulmak, insancıkların mutlu olmak için ihtiyaç duyduklarını sandıkları şeyi elde etmenin yoluymuş. Peynir onlara, zevklerine bağlı olarak, kendilerince bir şeyler ifade ediyormuş.

Bazıları için Peynir bulmak için maddi şeylere sahip olmakmış. Bazıları için de sağlığın tadını çıkarmak, ruhsal olarak kendini iyi hissetmek anlamına geliyormuş.

Kırın için Peynir kendini güvende hissetmek, bir gün sevgi dolu bir aileye sahip olmak ve Çedar Yolu’nda sevimli bir kulübecik almakmış.

Mırın için ise Peynir diğerlerini yöneten Büyük Peynir olmak ve Kaşar Tepesinde bir ev almak anlamına geliyormuş.

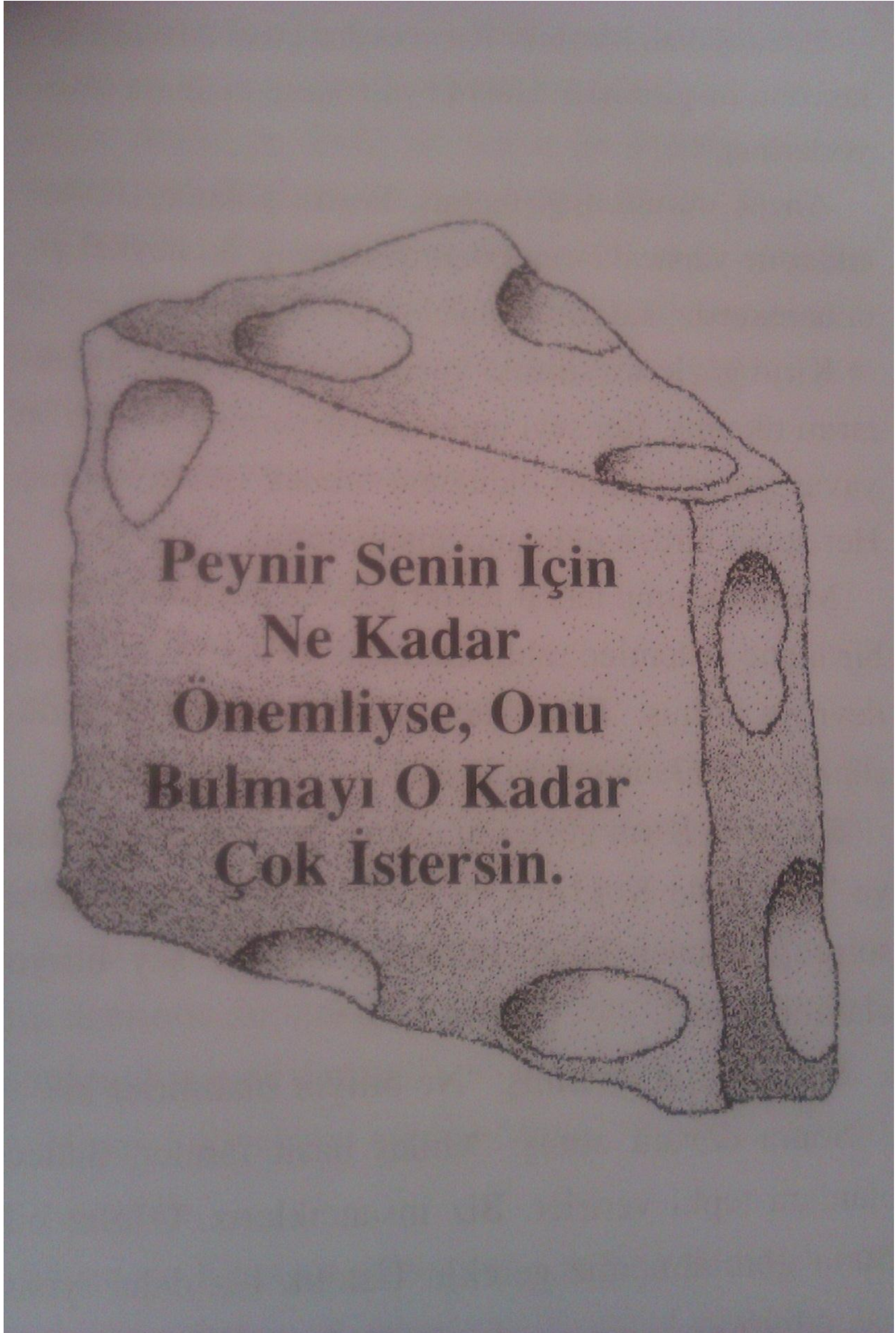
Peynir onlar için önemli olduğundan, iki insancık uzun süre ne yapacaklarını düşünmüşler. Yapabilecekleri tek şey P Peynirsiz İstasyonu’nu iyice araştırıp Peynir’in gerçekten kaybolup kaybolmadığına bakmakmış.

Koklarca ve Koşarca çabuk ç abuk hareket ederken, Mırın ve Kırın başlarına gelen adaletsizliğe kızıp sövüyorlarmış.

Her şeye mırın kırın ediyorlarmış. Kırın bunalmaya başlamış. Peynir’i orada bulamazlarsa ne olacakmış? Geleceğine göre bütün planlarını Peynir’e göre yapmış.

İnsancıklar bir türlü inanamıyormuş. Nasıl olmuş bu? Kimse onları uyarmamış ki! Böyle olacağını düşünmemişler.

O akşam eve aç ve umutları yıkılmış bir halde gitmişler, ama çıkmadan önce, Kırın duvara şunları yazmış:

Ertesi sabah Mırın ve Kırın evde çıkıp P Peynir İstasyonu'na gitmişler. Hala Peynir'lerin bulmayı umuyorlarmış.

Ancak durum değişmemiş. Peynir yokmuş. İnsancıklar ne yapacaklarını bilemiyorlarmış. İki heykel gibi hareketsiz, kalakalmışlar.

Kırın gözlerini sımsıkı yummuş, elleriyle de kulaklarını tıkamış. Her şeyi unutmak istiyormuş. Peynir'in yavaş yavaş azalmış olduğunu bilmek istemiyormuş. Her şeyin birden olduğuna inanıyormuş.

Mırın durumu tekrar tekrar gözden geçirmiş. Geniş bir inanç sistemine sahip karmaşık beyni yavaş yavaş devreye girmiş. 'Bunu bana neden yaptılar?' diye düşünmüş. 'Burada neler oluyor?'

Sonunda Kırın gözlerini açmış, çevresine bakınmış ve ''Bu arada Koklarca ve Koşarca neredeler?'' diye sormuş. ''sence bizim bilmediğimiz bir şey biliyor olabilirler mi?''

Mırın burun kıvırmış: ''Ne biliyor olabilirler ki?''

Sonra devam etmiş: ''Onlar basit fareler. Sadece olanlara tepki verirler. Biz insancıklarız. Özeliz biz. Bunu görebilmemiz gerekir. Üstelik biz daha iyisini hak ediyoruz.''

''Daha akıllı olduğumuzu biliyorum,'' demiş Kırın. ''Ama şu anda pek akıllıca davranmıyoruz. Burada bir şeyler değişiyor, belki bizim de değişmemiz ve bazı şeyleri farklı yaşamamız gerekiyor.''

''Neden değişmemiz gerekiyor?'' diye sormuş Mırın. ''Dedim ya, biz özeliz. Bu bizim başımıza gelmemeliydi. Gelseydi bile, bundan biraz olsun yarar sağlamalıyız.''

''Neden yarar sağlamalıyız?''

''Çünkü biz hak ediyoruz.''

''Neyi hak ediyoruz?''

''Peynirimizi.''

''Neden?'' Kırın merak etmiş.

''Çünkü bu sorunu biz yaratmadık,'' demiş Mırın. ''Bunu başkası yaptı ve bizde bundan bir şeyler çıkarmalıyız.''

Kırın bir öneride bulunmuş. ''Belki de artık bu durum üzerinde durmaktan vazgeçip Yeni Peynir aramaya çıkmalıyız, ne dersin?''

''Hayır,'' diye karşı çıkmış Mırın, ''ben işin kökenine ineceğim.''

Mırın ve Kırın ne yapmaları gerektiğine karar vermeye çalışırlarken, Koklarca ve Koşarca yollarına devam ediyorlarmış. Labirentte ilerlemişler, koridorlarda gidip gelmişler ve bulabildikleri her Peynir İstasyonu'nda peynir aramışlar.

Yeni peynir bulmaktan başka bir şey düşünemiyorlarmış.

Daha önce hiç görmedikleri bir yere Y Peynir İstasyonu'na gelene kadar da bulamamışlar.

Y Peynir İstasyonu'na girdiklerinde gözleri sevinçten parlamış. Aradıklarını bulmuşlar: büyük bit Peynir kaynağı!

Gözlerine inanamıyorlarmış. Daha önce hiçbir fare bu kadar çok peyniri bir arada görmemiş.

Bu arada, Mırın ve Kırın hala durum değerlendirmesi yapmakla meşgullermiş. Artık hiç Peynirleri olmadığı için çaresizlermiş. Giderek daha fazla öfkeleniyorlar, içinde bulundukalrı durumdan ötürü birbirlerini suçluyorlarmış.

Kırın fare dostları Koşarca ve Koklarca'yı düşünmüş ve onların peynir bulup bulamadıklarını merak etmiş. Ellerinde hiçbir bilgi olmaksızın, labirette koşuşturup dururken çok zorlandıklarına inanıyormuş. Ama bunun uzun süre devam etmeyeceğini de biliyormuş.

Bazen de onların yeni Peynir bulduklarını ve bunun tadını çıkardıklarını hayal ediyormuş. Yeni Peynir bulmak için labirentte keşif gezisine çıkmanın kendisine ne kadar iyi geleceğini düşünüyormuş. Neredeyse Peynir'in tadını hissediyormuş.

Yeni Peynir'i gözünde ne kadar net canlandırırsa, P Peynir İstasyonu'ndan çıkmayı o kadar çok istiyormuş.

''Hadi gidelim!'' demiş birden.

''Hayır,'' diye karşılık vermiş Mırın hemen.'' Ben burayı çok seviyorum. Çok seviyorum. Üstelik dışarısı çok tehlikeli.''

''Hayır, değil,'' diye itiraz etmiş Kırın. ''Daha önce labirentin pek çok yerini dolaştık. Yine yapabiliriz.''

''Bunun için çok yaşlandım,'' demiş Mırın. ''Hem yolumu kaybedip aptal durumuna düşmek istemiyorum. Sen istiyor musun?''

Bu sözler üzerine Kırın'ın başarısız olma korkusu yeniden canlanmış ve yeni Peynir bulma umudu yok olup gitmiş.

Böylece insancıklar her gün aynı şeyi yapmaya devam etmişler. P Peynir İstasyonu'na gitmişler. Peynir bulamamışlar, eve dönmüşler ve endişeleriyle korkularını da beraberlerinde götürmüşler.

Olup bitenleri kabul etmek istemiyorlarmış. Gözlerine uyku girmiyormuş. Ertesi gün daha az enerjileri oluyormuş. Bu da onları daha gergin ve huzursuz yapıyormuş.

Evleri artık beslenme yerleri değilmiş. Geceleri kabuslar görüyorlar, bir daha asla peynir bulamayacaklarını görüp korkuyla uyanıyorlarmış.

Yine de her gün P Peynir İstasyonu'na gidip orada bekliyorlarmış.

Mırın, ''Biliyor musun, daha sıkı çalışırsak aslında hiçbir şeyin düşündüğümüz kadar büyük değişime uğramadığını görebiliriz. Bence Peynir yakınlarda bir yerde. Belki de duvarın arkasına gizlenmiştir,'' demiş.

Ertesi gün yanlarına aletler almışlar. Mırın keskiyi tutarken, Kırın da çekiçle vurmuş. Sonunda duvarda bir delik açmışlar. Ancak içeri baktıklarında Peynir'in orada da olmadığını görmüşler.

Düş kırıklığına uğramışlar, ama sorunu çözebileceklerine inanıyorlarmış. İşe daha erken başlamışlar, orada daha fazla kalmışlar ve daha sıkı çalışmışlar. Ne yazık ki duvarda koca bir delikten başka hiçbir şey elde edememişler.

Kırın, hareketle üretkenlik arasındaki farkı görmeye başlamış.

''Belki de,'' demiş Mırın. ''burada olup neler olacağını görmeliyiz. Er ya da geç Peynir'imizi gerei getirecekler ne de olsa.''

Kırın buna inanmak istiyormuş. Bu yüzden Mırınla birlikte evle P Peynir İstasyonu arasında mekik dokumaya devam etmiş. Fakat peynirden ses seda yokmuş.

İnsancıklar açlık ve stres yüzünden giderek güçsüz düşüyorlarmış. Kırın durup beklemekten sıkılmaya başlamış. P Peynirsiz İstasyonu'nda ne kadar kalırlarsa, durumun o kadar kötüleşeceğini anlamış.

Sonunda bir gün, Kırın kendi kendine gülmeye başlamış. ''Bana bak Kırın!'' demiş. ''Sürekli aynı şeyleri yapıyorsun, sonra da neden hiçbir şey düzelmiyor diye soruyorsun. Düzelse saçmalık olmaz mıydı?''

Kırın labirente geri dönme fikrinden hoşlanmıyormuş. Çünkü kaybolacağından eminmiş ve Peynir'i de nerede bulacağını bilmiyormuş. Ama korkunun kendisine neler yaptığını görünce kendi kendisiyle alay etmiş.

Mırın'a sormuş: ''Eşofmanlarımızı ve koşu ayakkabılarımızı nereye koyduk?'' bunları bulmak uzun zamanlarını almış; çünkü P Peynir İstasyonu'nda Peynir bulduklarında bir daha bunlara ihtiyaç olmayacağını düşünerek her şeyi kaldırmışlar.

Arkadaşının koşu ayakkabılarını giydiğini gören Mırın, ''Labirente dönmüyorsun değil mi?'' diye sormuş. ''Neden burada kalıp benimle birlikte Peynir'in gelmesini beklemiyorsun?''

‘’Çünkü Peynir ayağına gelmeyecek,’’ diye karşılık vermiş Kırın. ‘’Bende şimdiye kadar bunu görmek istemedim, ama şimdi anlıyorum ki Peynir’i asla geri getirmeyecekler. O Peynir düne aitti. Şimdi yeni Peynir’e ihtiyacımız var.’’

Mırın karşı çıkmış: ‘’Peki ya başka Peynir yoksa? Varsa bile ya sen bulamazsan?’’

‘’Bilmiyorum,’’ demiş Kırın. O da aynı soruları kendine defalarca sormuş ve onu olduğu yerde tutan korkuları yeniden duymaya başladığını fark etmiş.

Sonra Yeni Peynir’i ve onun getireceği güzel şeyleri düşünüp yeniden cesaretini toplamış.

‘’Bazen,’’ demiş, ‘’bir şeyler değişir ve bir daha asla eskisi gibi olmaz. Bu da o zamanlardan biri, Mırın. Hayat bu! Hayat devam ediyor. Biz de devam etmeliyiz.’’

Mırın heyecanlı arkadaşına bakmış ve onu ikna etmeye çalışmış. Ancak Kırın’ın korkusu öfkeye dönüşmüş, hiçbir şey duymak istememiş.

Kırın da arkadaşına karşı kabalık etmek istemiyormuş, ancak ikisinin de ne kadar aptal göründüğünü fark edince gülmekten alamamış kendini.

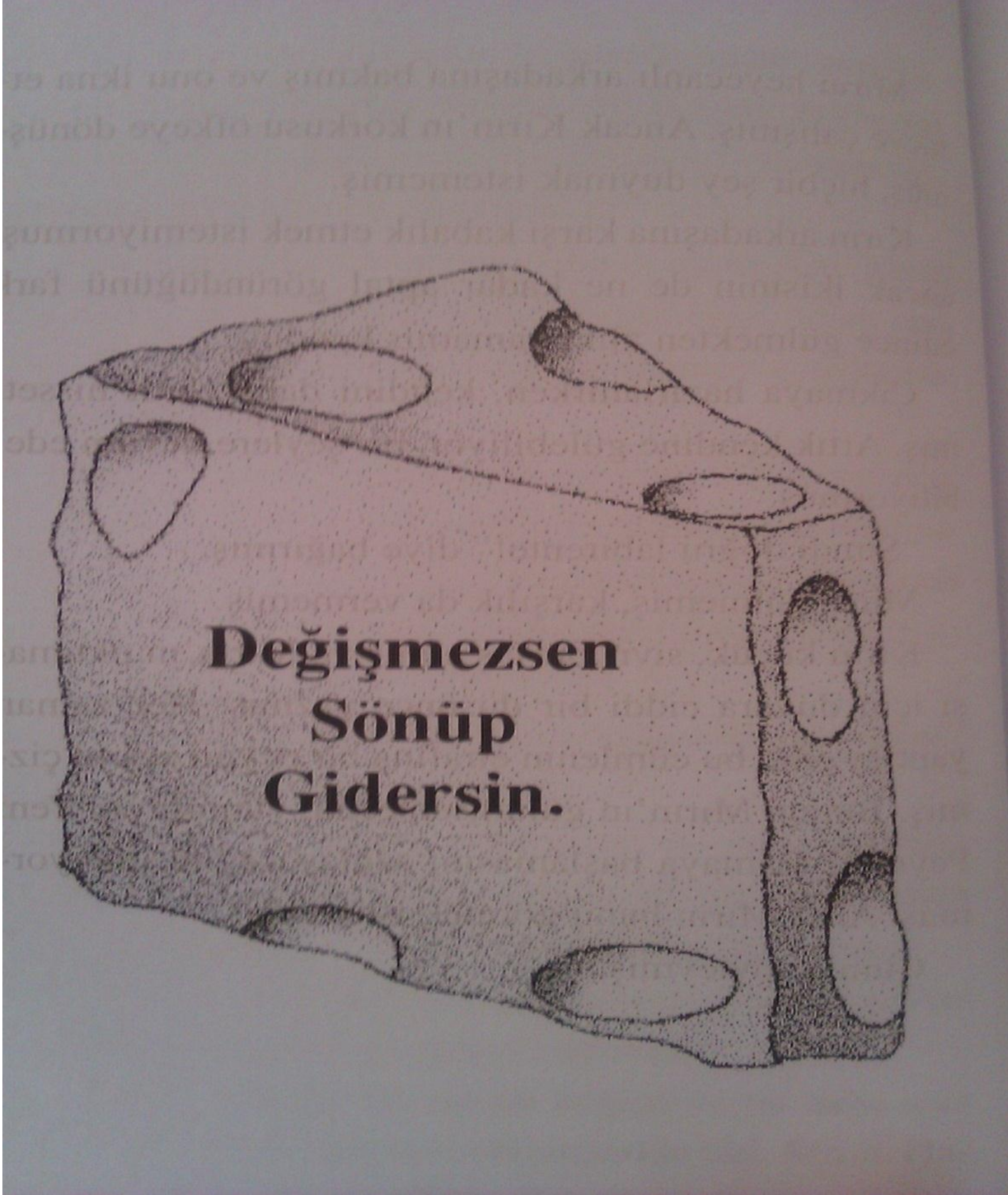
Çıkmaya hazırlanırken, kendini daha canlı hissetmiş. Artık kendine gülebiliyor, bir şeye devam edebiliyormuş.

‘’Şimdi doğru labirente!’’ diye bağırmış.

Mırın gülmemiş, karşılık da vermemiş.

Kırın küçük, sivri bir taş almış ve Mırın’ın okuması için duvara ciddi bir düşünce yazmış. Her zaman yaptığı gibi bir peynir resmi çizmiş. Bunun Mırın’ın gülümsemesini, yumuşayıp Yeni Peynir’i aramaya başlamasını sağlayacağını umuyormuş. Ama Mırın bun görmek istememiş.

Cümle şöyleymiş:

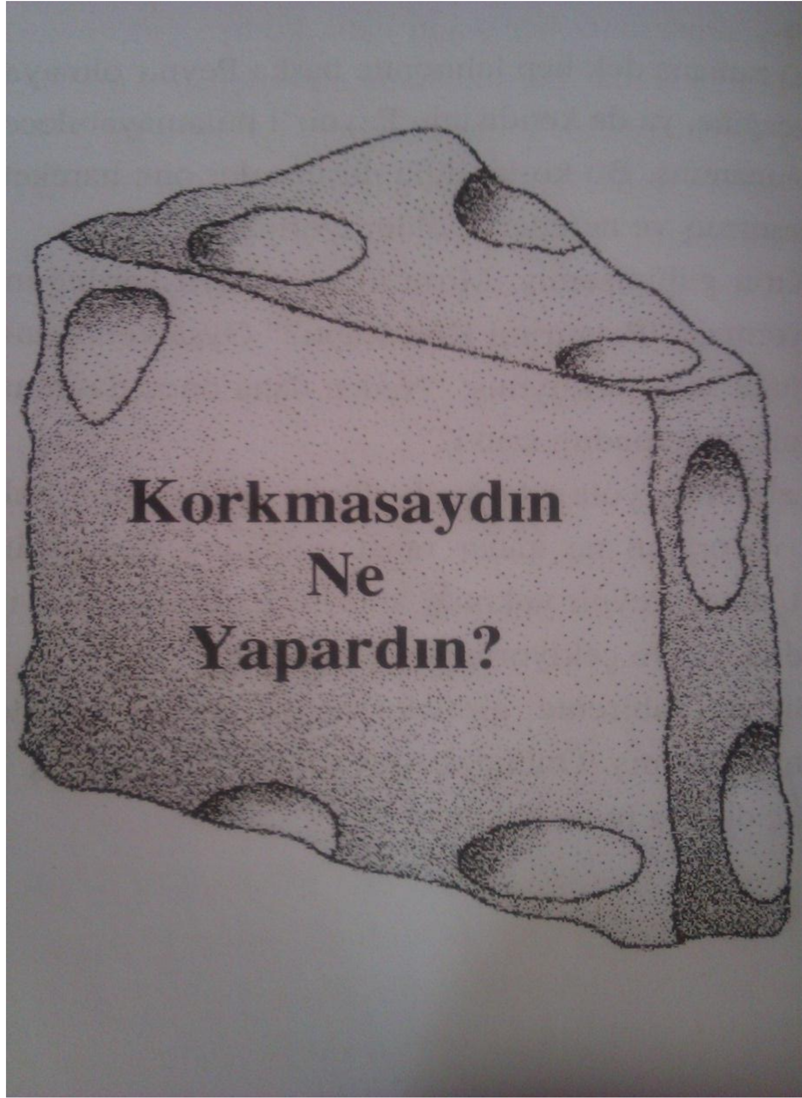
Kırın başını uzatıp, endişeyle labirente balmış. Böyle peynirsiz kalmaya nasıl razı olabildiğini düşünmüş.

O zaman dek hep labirentte başka Peynir olmayabileceğine, ya da kendisinin Peynir'i bulamayabileceğine inanmış. Bu korku dolu düşünceler onu hareketsizleştirmiş ve neredeyse öldürüyormuş.

Kırın gülümsemiş. Mırın'ın şu soruyu sorduğunu biliyormuş: ''Peynirimi Kim Kaptı?'' oysa kendisinin sorduğu soru farklıymış: ''Neden daha önce davranıp Peynir'i kapmadım sanki?''

Labirentte yola çıktığında dönüp geldiği yere bakmış ve oranın ne kadar rahat olduğunu düşünmüş. Evet, orada Peynir yokmuş, ama bir şeyler onu çok iyi tanıdığı oraya çekiyormuş.

Bir an labirente girmek isteyip istemediğinden emin olamamış. Önündeki duvara bir söz yazmış ve birkaç dakika buna bakmış:

Bunu düşünmüş.

Korkunun bazen iyi olduğunu biliyormuş. Bir şeyler yapmazsanız her şeyin daha kötüye gideceğinizden korktuğunuzda, bu sizi harekete geçirir. Ama hiçbir şey yapamayacak kadar korkmak iyi değildir.

Kırın sağına, labirentin daha önce hiç görmediği tarafına bakmış ve korkmuş.

Sonra derin bir soluk almış, labirente girmiş ve bilinmeyen bir yere ağır ağır koşmuş.

Yolunu bulmaya çalışırken bi an ''Acaba P Peynir İstasyonu'nda çok mu bekledim?'' diye endişelenmiş. Uzun süredir peynir bulamadığı için çok zayıf düşmüş. Labirentte dolaşırken her zamankinden daha fazla zorlanıyormuş. Bundan sonra eline fırsat geçtiğinde değişime daha çabuk adapte olacağına dair kendi kendine söz vermiş. Bu herşeyi kolaylaştıracakmış çünkü.

Güçlükle gülümsemiş: ''Geç olması, hiç olmamasından iyidir.''

Bundan sonraki birkaç gün boyunca Kırın orada burada küçük Peynir'ler bulmuş, ama bunlar hemen bitiyormuş. Kırın eve götürebileceği ve Mırın'ı labirentte Peynir aramaya çıkmaya ikna edebileceği kadar büyük bir Peynir bulmayı umuyormuş.

Ama henüz buna tam olarak güvenmiyormuş. Labirentin kafa karıştırıcı bir yer olduğunu kabul ediyormuş. Oraya son gidişinden beri çok şey değişmiş üstelik.

Tam ilerlemeye başladığını düşünürken, koridorlarda kayboluyormuş. İki ileri bir geri gidiyormuş adeta. Zorlandığı doğruymuş, ama yine de labirentte Peynir aramak onun korktuğu kadar da kötü değilmiş.

Zaman ilerledikçe Yeni Peynir bulma umudunun gerçekçi olup olmadığını düşünmeye başlamış. ''Çok mu büyük lokma yemeye kalkıştım acaba?'' demiş kendi kendine. Sonra da gülmüş, yiyecek bir lokması bile yokmuş ki büyük olsun!

Ne zaman cesaretini kaybetmeye başlasa, kendisine, yaptığı şeyin bir parça Peynir bulamadan yaşamaktan çok daha iyi olduğunu hatırlatmış. Kontrol onun elindeymiş çünkü durup, başına gelecekleri beklemek zoruda değilmiş.

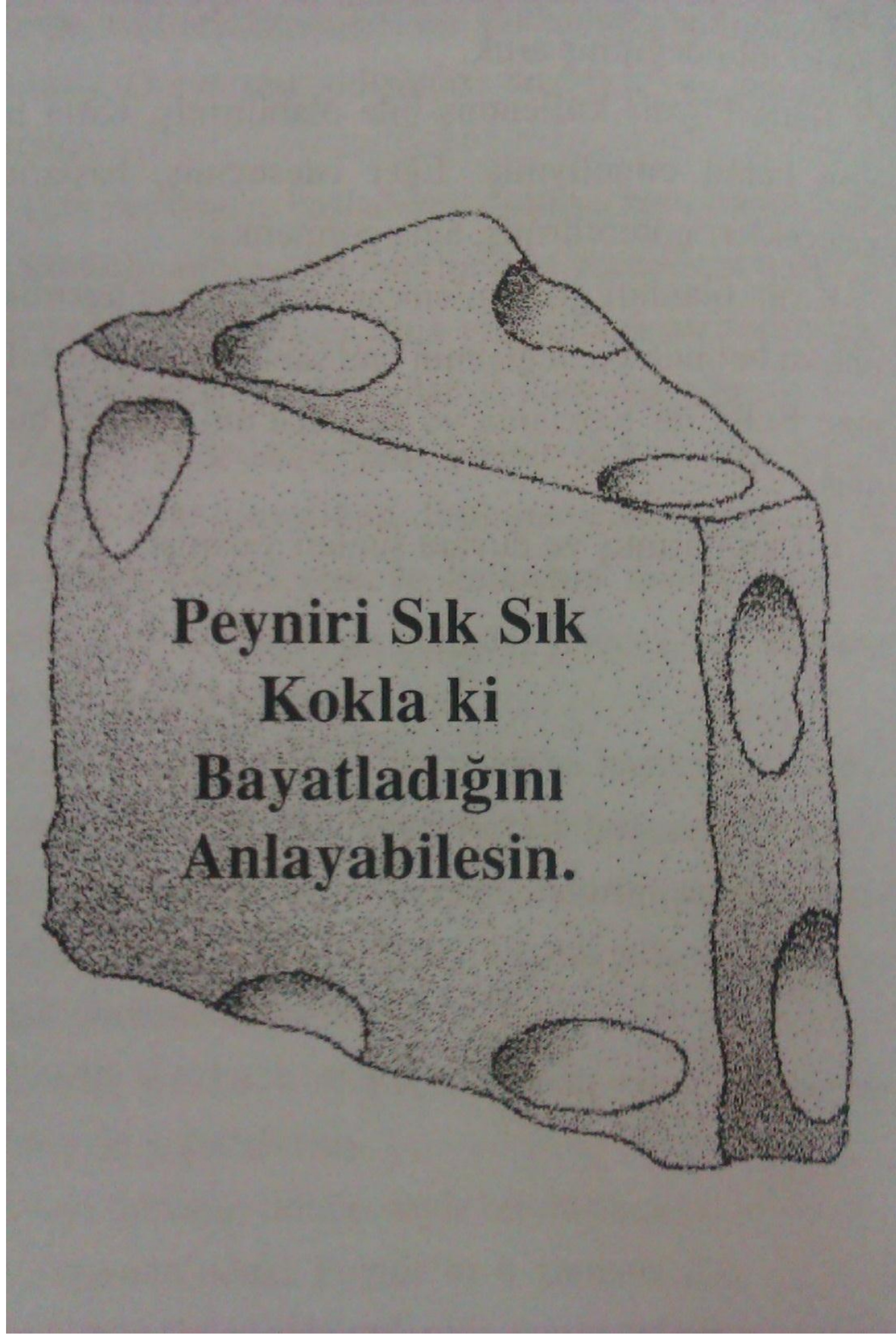
Üstelik Koşarca ve Koklarca bunu yapabiliyorsa kendisi de yapabilirmiş.

Sonra geçmişe dönüp şöyle bir düşünmüş ve P Peynir İstasyonu'ndaki Peynir'in o zamana dek düşündükleri gibi bir gece de yok olmadığını anlamış. Peynir azar azar kaybolmuş, geri kalan da bayatlamış. Tadı da eskisi gibi değilmiş artık.

Hatta Peynir küflenmiş bile olabilirmiş. Kırın bir şeyi kabul etmeliymiş: Eğer isteseymiş, başlarına gelecekleri görebilirmiş, ama görmemiş.

Kırın, olanları gözlemlemesi ve değişime hazırlıklı olması halinde bu değişimin onu sarsmayacağını anlamış. Belki de Koklarca ve Koşarca'nın yaptığı buymuş.

Bir an durmuş ve duvara şunları yazmış:

Ona yıllar gibi uzun gelen bir süre geçtikten sonra, Kırın, büyük bir Peynir İstasyonu bulmuş ve içi umutla dolmuş. Ancak içeri girdiğinde düş kırıklığına uğramış, çünkü burası bomboşmuş.

‘’Hep bir boşluklar karşılaşıyorum,’’ diye düşünmüş. Pes etmek üzereymiş.

Fiziksel gücünü kaybediyormuş. Kaybolduğunu biliyormuş ve kurtulamayacağından korkuyormuş. P Peynir İstasyonu’na geri dönmeyi düşünmüş. En azından Mırın oradaymış ve Kırın yalnız kalmayacakmış.

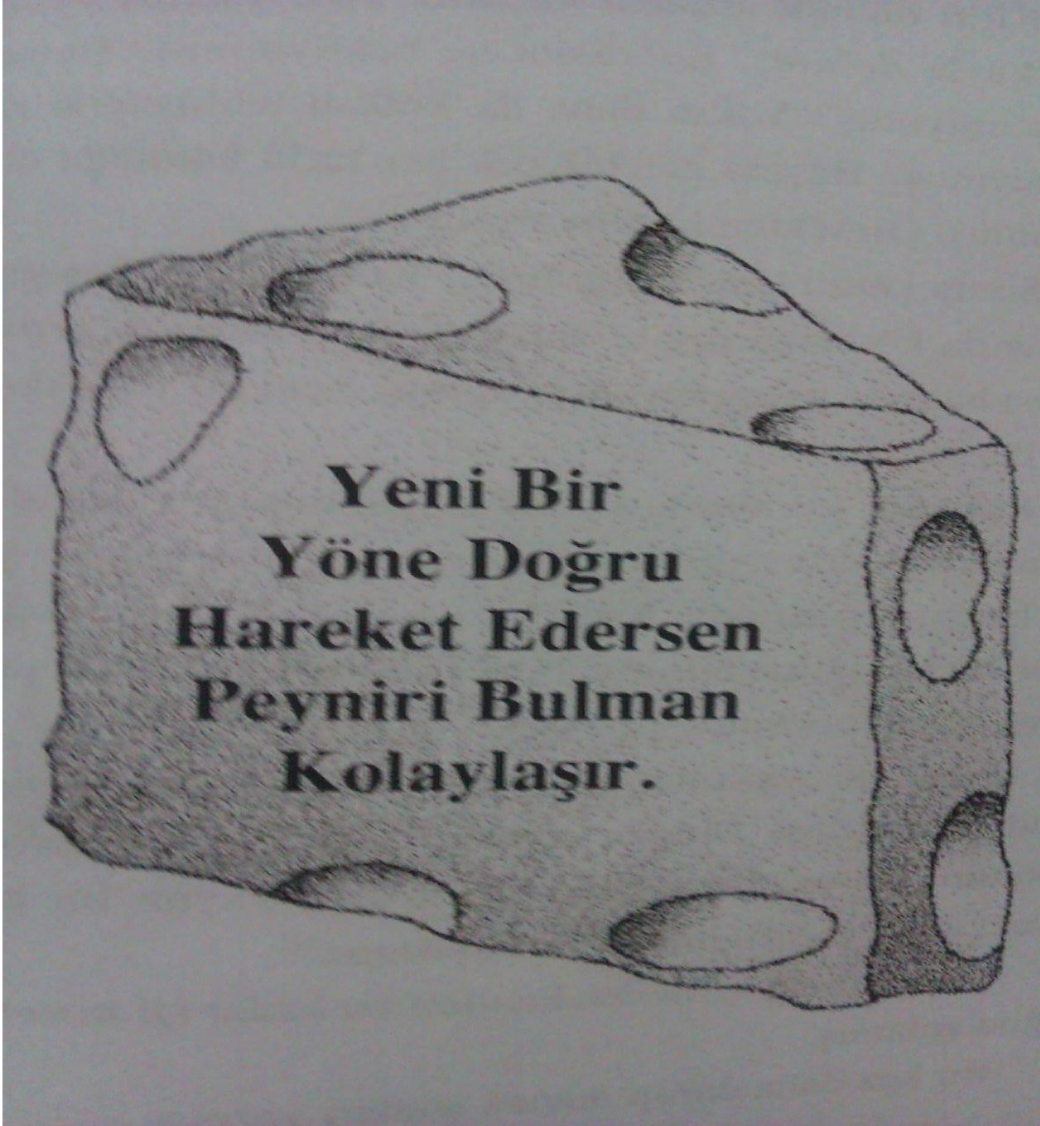
Sonra kendisine yine aynı soruyu sormuş: ''Korkmasaydın ne yapardın?''

Kendi kendine itiraf ettiğinden bile çok daha fazla korkuyormuş. Her zaman neden korktuğunu bilmiyormuş, ama bu zayıf durumunda korktuğu şeyin yalnız kalmak olduğunun bilincindeymiş. O bunun farkında değilmiş, ama korku dolu duyguları onun hızlı ilerlemesine engel oluyormuş.

Acaba Mırın yola çıkmış mı, yoksa hâlâ korkuları yüzünden hiçbir şey yapmadan öylece bekliyor muymuş?

Kırın labirentte kendini en iyi hissettiği zamanları hatırlamış. Bunlar hareket ettiği zamanlarmış.

Hem kendisine bir hatırlatıcı olması hem de Mırın'a yol göstermesi umuduyla duvara şunları yazmış:

Kırın önünde uzanan karanlık yola bakmış ve içi korkuyla dolmuş. Kendisini ne bekliyormuş? Burası boş muymuş? Yoksa daha da kötüsü tehlikelerle mi doluymuş? Başına gelebilecek her türlü kötülüğü düşünmüş. Ölmekten korkuyormuş.

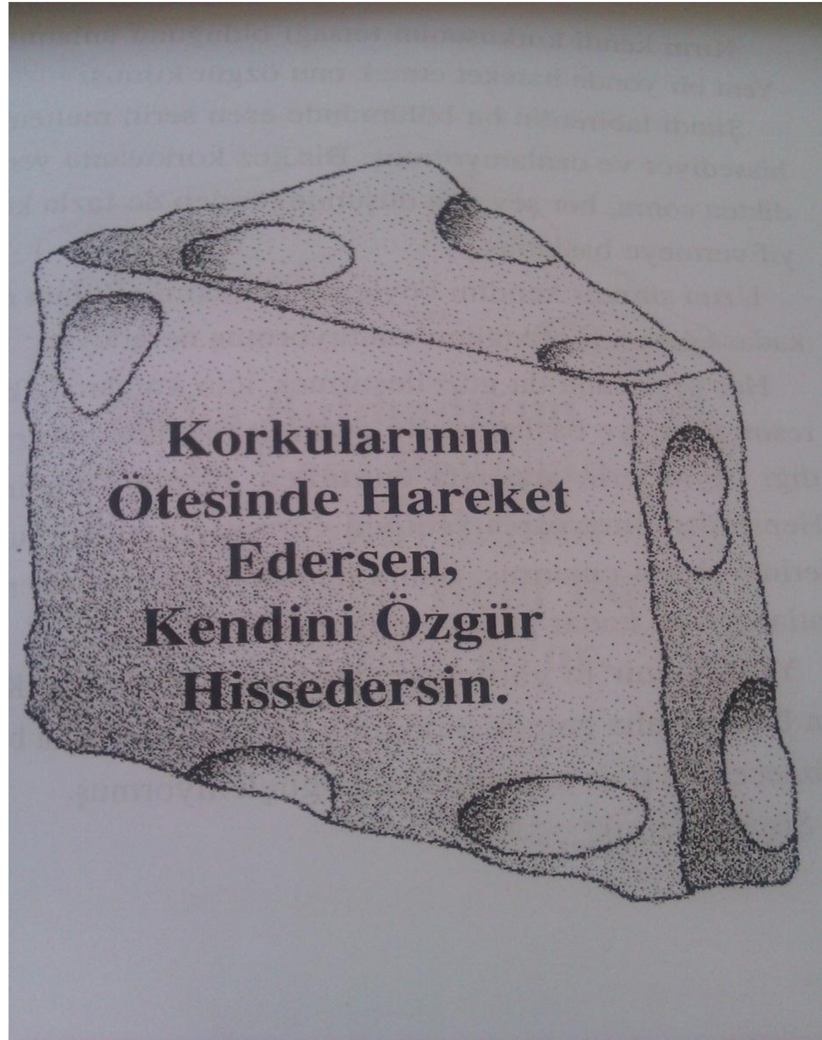
Sonra kendi kendine gülmüş. Korkularının her şeyi daha da kötüleştirdiğini anlamış. Bu yüzden korkması halinde yapacağı şeyi yapmış. Yeni bir yöne doğru ilerlemiş.

Karanlık koridorda koşarken gülümsemiş. Kendisi henüz farkında değilmiş, ama ruhunu besleyen bir şeyi keşfetmiş aslında. Artık bazı şeyleri oluruna bırakıyor, ne olduğunu bilmese bile, kendisini bekleyen şeylere güveniyormuş.

Büyük bir şaşkınlıkla, giderek daha fazla keyif aldığını fark etmiş. ''Neden kendimi bu kadar iyi hissediyorum?'' diye düşünmüş. ''Bir parça Peynir'im bile yok, nereye gittiğimi de bilmiyorum.''

Çok geçmeden kendini neden bu kadar iyi hissettiğini anlamış.

Bir kez daha durup duvara şunları yazmış:

Kırın kendi korkusunun tutsağı olduğunu anlamış. Yeni bir yönde hareket etmek onu özgür kılmış.

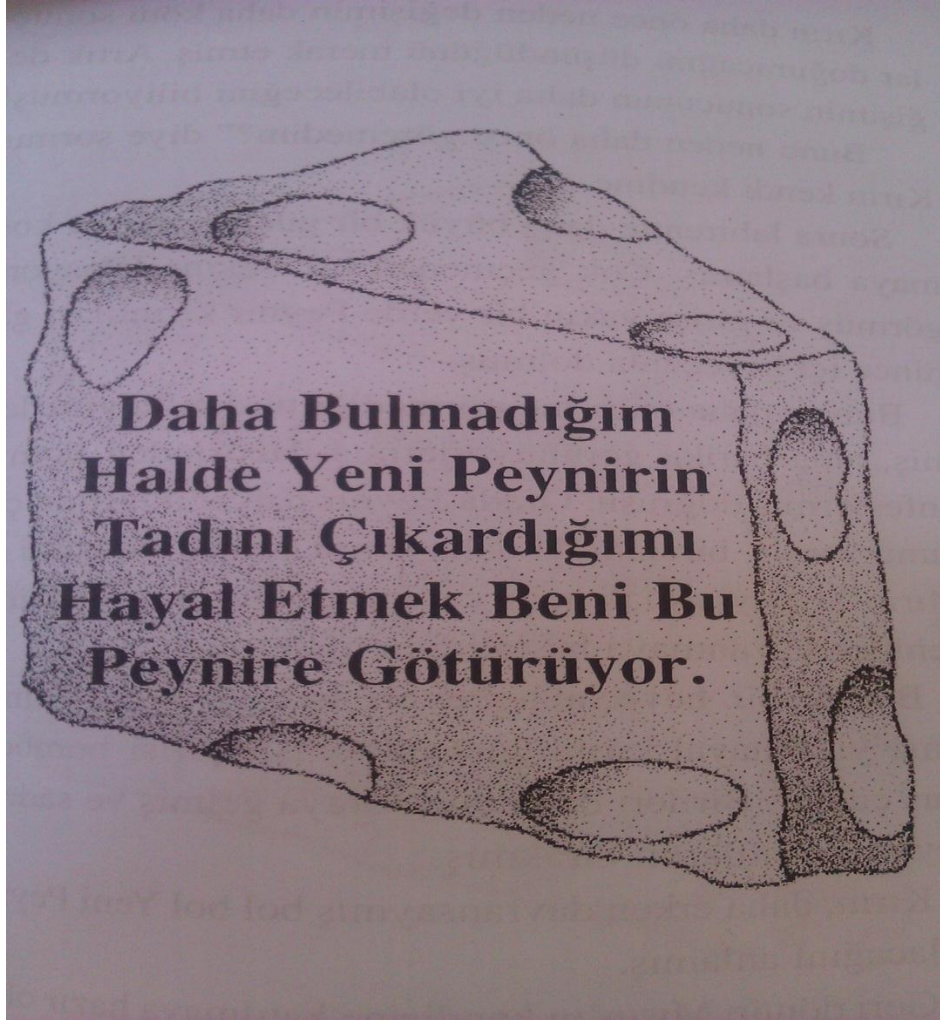
Şimdi labirentin bu bölümünde esen serin meltemi hissediyor ve canlanıyormuş. Bir kez korkusunu yendikten sonra, her şey ona düşündüğünden daha fazla keyif vermeye başlamış.

Uzun süredir kendini böyle hissetmemiş. Bunun ne kadar eğlenceli olduğunu unutuyormuş nerdeyse.

Her şeyi daha da güzelleştirmek için kafasında bir resim çizmeye başlamış. Bu ayrıntılı resimde, en sevdiği peynirlerin arasında otururken görmüş kendini. Hepsinden birer parça yediğini görmüş ve bu gördüklerinin tadını çıkarmış. Sonra da bütün bu peynirlerin tatlarının ne kadar güzel olduğunu hayal etmiş.

Yeni Peynir'in görüntüsü gözünde netleştikçe, Kırın bunu daha gerçek olduğunu düşünüyor, bunu bulabileceğine dair inancı daha da güçleniyormuş.

Şöyle yazmış:

Kırın daha önce neden değişimin daha kötü sonuçlar doğuracağını düşündüğünü merak etmiş. Artık değişimin sonucunun daha iyi olabileceğini biliyormuş!

‘’Bunu neden daha önce göremedim?’’ diye sormuş Kırın kendi kendine.

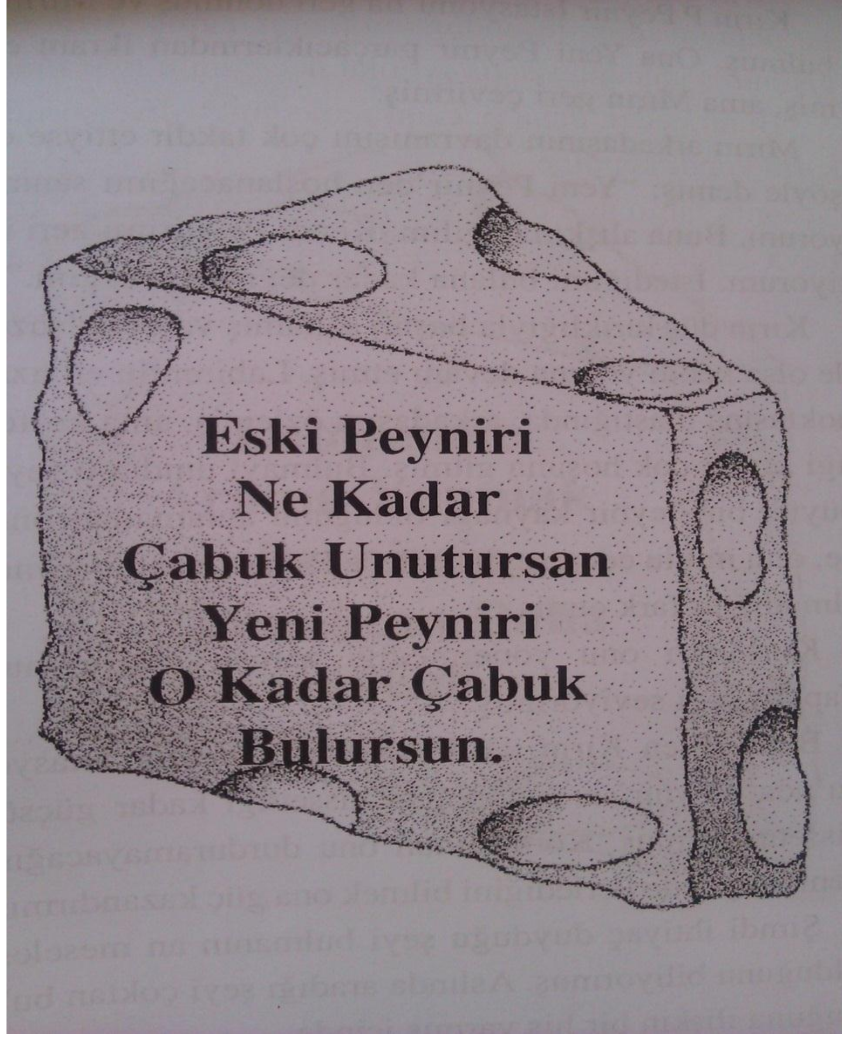
Sonra labirentte daha büyük bir güç ve azimle koşmaya başlamış. Çok geçmeden bir Peynir İstasyonu görmüş ve girişe yakın bir yerde Peynir kırıntılarını görünce içi heyecanla dolmuş.

Bunlar daha önce hiç görmediği türden Peynir’lermiş, ama harika görünüyorlarmış. Hepsinden tatmış, enfeslermiş doğrusu. Orada Peynir parçacıklarının çoğunu yemiş, birazını da daha sonra yemek ve belki de Mırın’la paylaşmak için cebine doldurmuş. Gücünü yeniden kazanmaya başladığını hissetmiş.

Büyük bir heyecanla Peynir İstasyonu’na girmiş. Ama yine hayal kırıklığına uğramış, içerisi bomboşmuş çünkü. Birileri daha önce oraya gelmiş ve sadece Peynir kırıntılarını bırakmış.

Kırın, daha erken davransaymış bol bol Yeni Peynir bulacağını anlamış.

Geri dönüp Mırın’ın kendisine katılmaya hazır olup olmadığını öğrenmeye karar vermiş. Adımlarını hızlandırmış. Derken bir ara durup şunları yazmış:

Kırın P Peynir İstasyonu'na geri dönmüş ve Mırın'ı bulmuş. Ona Yeni Peynir parçacıklarından ikram etmiş, ama Mırın geri çevirmiş.

Mırın arkadaşının davranışını çok takdir ettiyse de şöyle demiş: '' Yeni Peynir'den hoşlanacağımı sanmıyorum. Buna alışkın değilim. Kendi Peynir'imi geri istiyorum. İstediğimi bulana kadar değişmeyeceğim.''

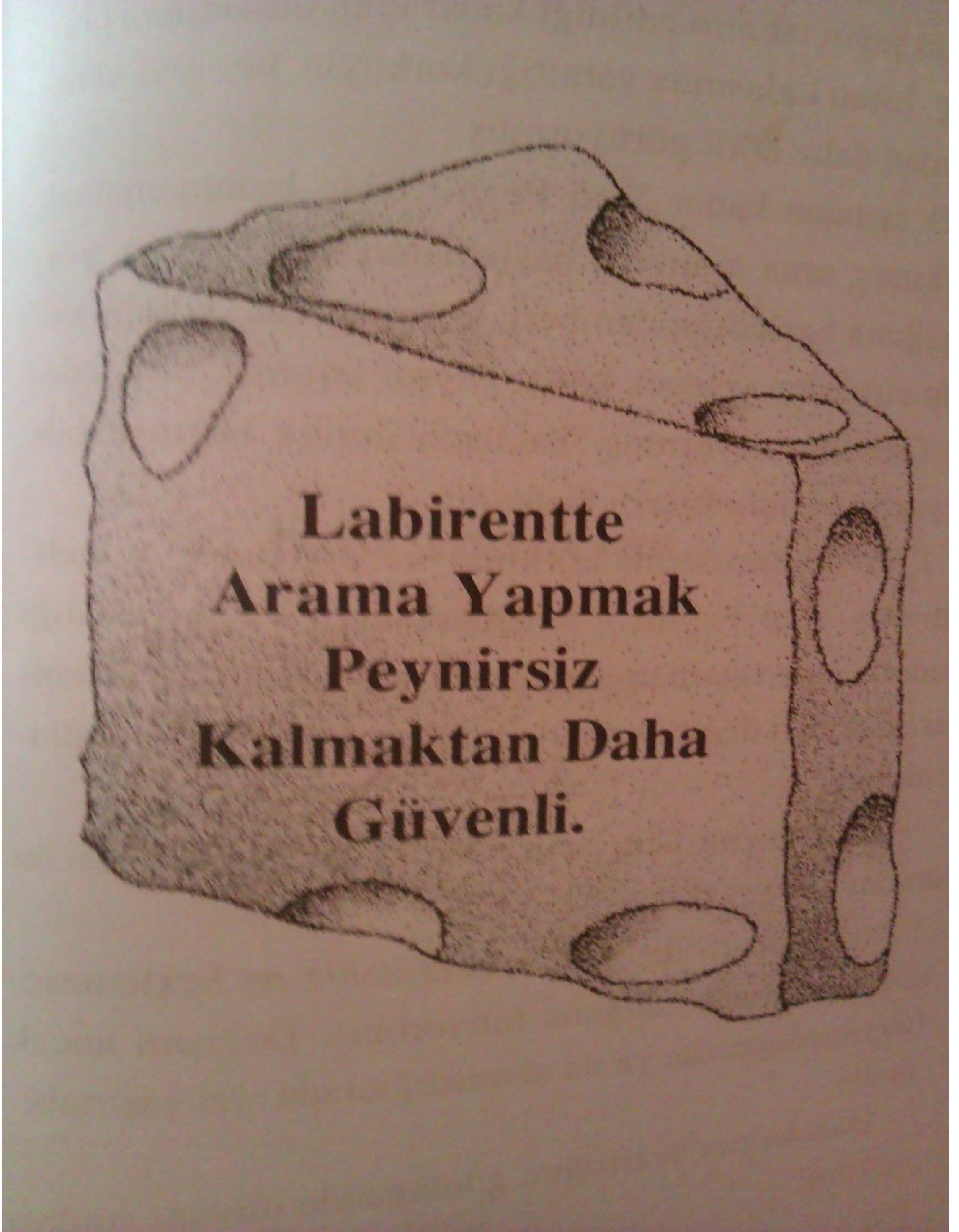
Kırın düş kırıklığıyla başını sallamış ve gönülsüzce de olsa kendi yoluna devam etmiş. Labirentin en uzak noktasına ulaştığında, arkadaşını özlemiş, ama keşfettiği şeyler çok hoşuna gitmiş. Bulmayı umduğu şeyin büyük bir Peynir kaynağı olduğunu anlamadan önce de, onu mutlu eden şeyin sadece Peynir'e sahip olmak olmadığını fark etmiş.

Korkuları onu yönetmediği zaman mutluymuş. Yaptığı şeyi seviyormuş.

Bunu bilen Kırın, artık kendini P Peynir İstasyonu'nda, peynirsiz kaldığı günlerdeki kadar güçsüz hissediyormuş. Korkusunun onu durduramayacağını yeni bir yönde ilerlediğini bilmek ona güç kazandırmış.

Şimdi ihtiyaç duyduğu şeyi bulmanın an meselesi olduğunu biliyormuş. Aslında aradığı şeyi çoktan bulduğuna ilişkin bir his varmış içinde.

Şunu anladığında gülümsemiş:

Kırın bir kez daha, daha önce olduğu gibi, korkulan şeyin tahmin edildiği kadar kötü olmadığını görmüş. İnsan kafasında yarattığı korkuyla, her şeyi olduğundan daha kötü görüyormuş.

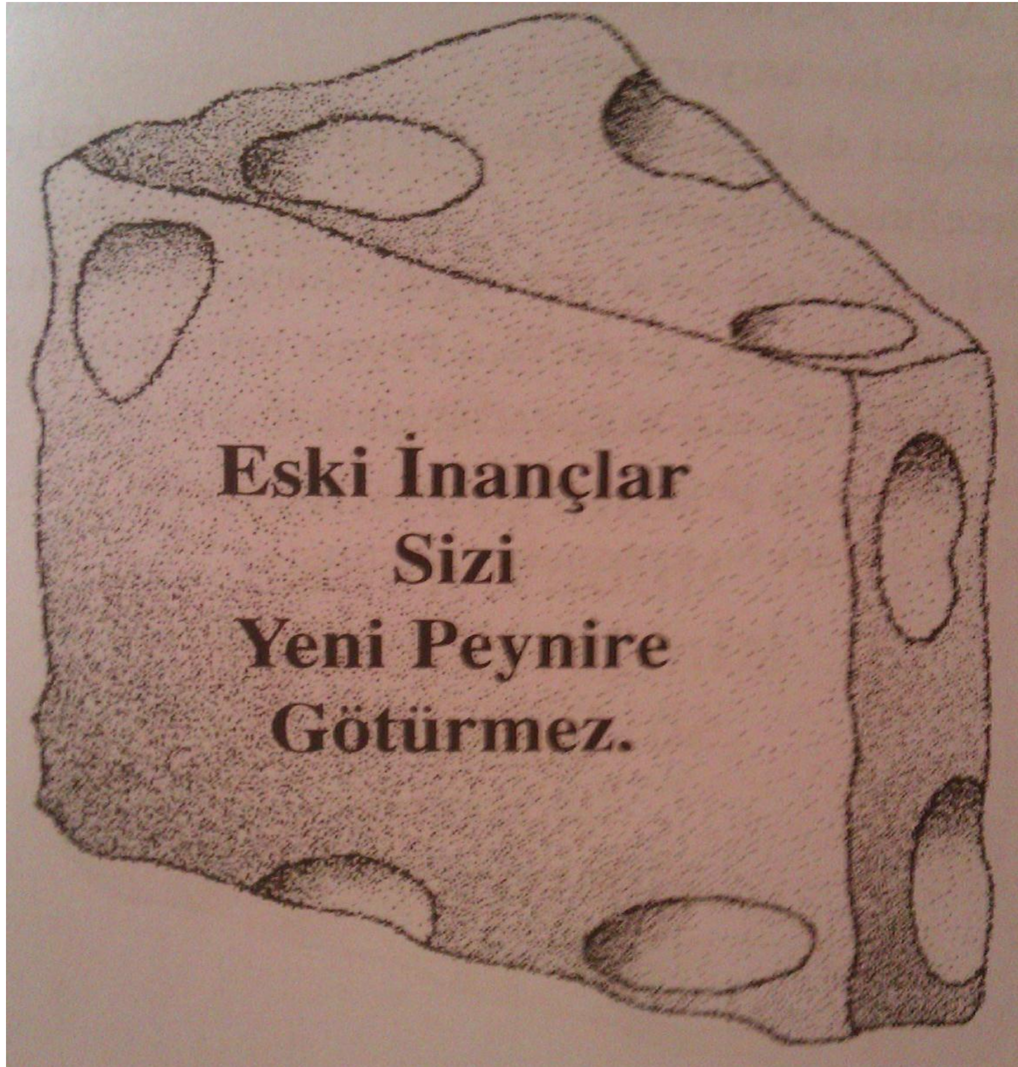
O zamana kadar Yeni Peynir'i hiç bulamamaktan korkmuş, ama aramaya başlamamış bile. Ancak yolculuğuna başladığından beri, koridorlarda, yoluna devam etmesine yetecek kadar Peynir bulmuş. Şimdi daha fazlasını arıyormuş. Yalnızca ileriye bakmak bile heyecan verici olmaya başlamış.

Eski düşüncelerini korkular ve endişeler gölgeliyormuş. Hep Peynir'i bulamamaktan ya da istediği kadar elinde tutamamaktan korkmuş. Yolunda gidebilecek şeyleri değil, yolunda gitmeyecek şeyleri düşünmüş hep.

Ama P Peynir İstasyonu'ndan ayrıldığından beri bu durum değişmiş.

Artık, sürekli değişimin, bekleseniz de beklemeseniz de, normal olduğunu biliyormuş. Değişim ancak beklemediğinizde ya da aramadığınızda sizi şaşırtabilirmiş.

İnançlarının değiştiğini gördüğünde duvara şunları yazmış!

Kırın henüz yeni Peynir bulamamış ama labirentte koşarken öğrendiği şeyleri düşünmüş.

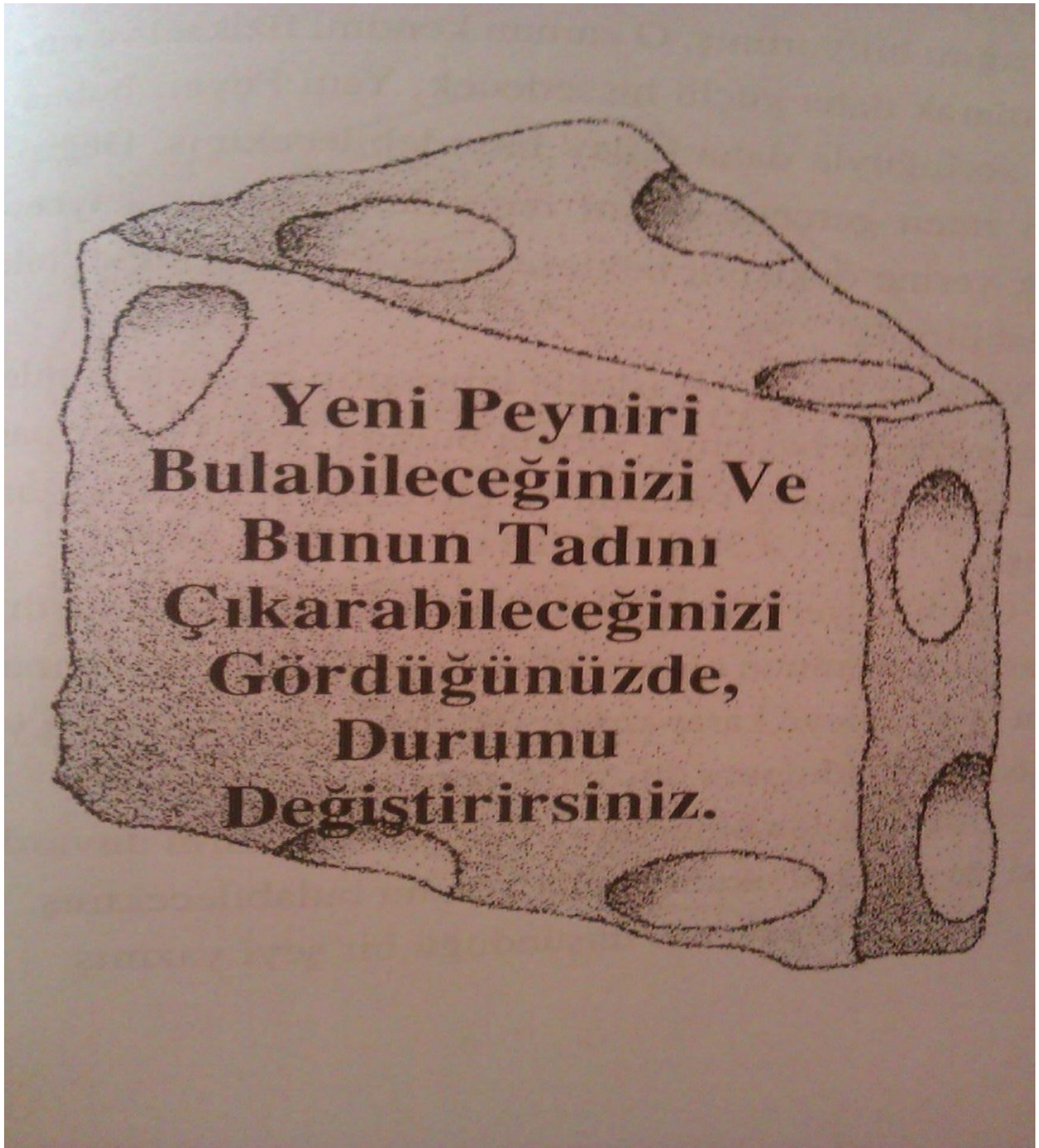
Yeni inançları yeni davranışlara sevk ediyormuş onu. Artık peynirsiz durumdayken davrandığından çok farklı davranıyormuş.

İnançları değiştirdiğinizde davranışları da değiştireceğinizi biliyormuş.

Değişimin size zarar verebileceğine inanabilir ve buna karşı çıkabilirsiniz. Ya da Yeni Peynir bulmanın değişimi kabullenmenizi sağlayacağına inanabilirsiniz.

Her şey sizin neye inanmayı seçtiğinize bağlıdır.

Kırın duvara bu kez şunları yazmış:

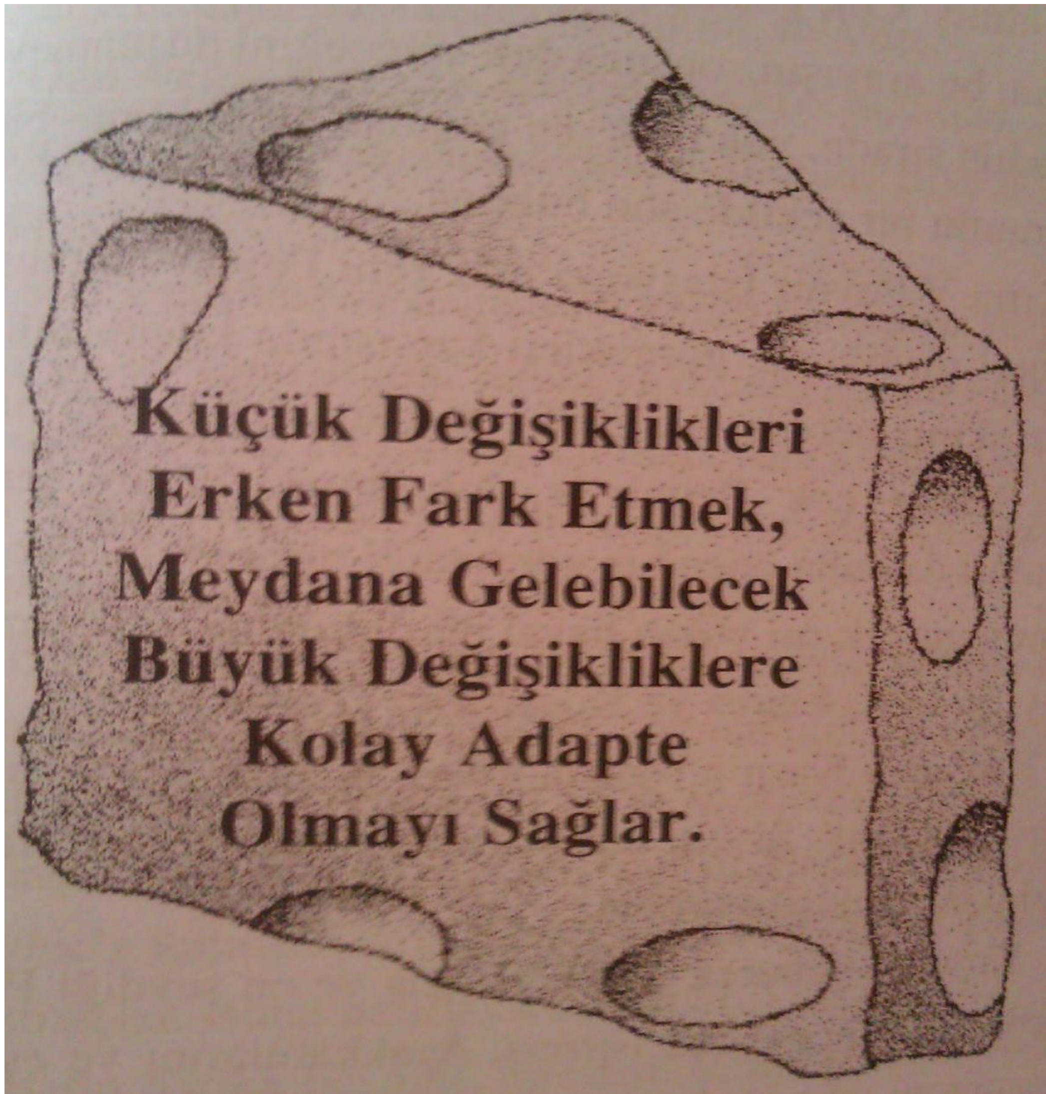
Kırın değişimi daha çabuk kabullense ve P Peynir İstasyonu'nu daha önce terk etse daha iyi durumda olacağını biliyormuş. O zaman kendini fiziksel ve ruhsal olarak daha güçlü hissedecek, Yeni Peynir bulmanın zorluğuyla daha kolay başedebilecekmiş. Değişimin zaten gerçekleştiğini reddederek zaman kaybetmek yerine değişimi bekleseymiş, Peynir'i şimdi bile bulabilirmiş.

Yeniden büyük bir istekle labirentin başka bölümlerine başka bölümlerine gitmeye başlamış. Orada burada Yeni Peynir parçacıkları bulmuş. Gücünü ve güvenini yeniden kazanmış.

Geldiği yerleri düşündüğünde, duvarlara yazdığı yazılara memnun olmuş. Mırın'ın P Peynir İstasyonu'nu terk etmeye karar vermesi halinde bunların ona yol gösterici olduğunu düşünüyormuş.

Doğru yolda olduğunu umuyormuş. Mırın duvardaki el yazılarını okuduğunda yolunu bulabilecekmiş.

Duvara bir süredir düşündüğü bir şeyi yazmış:

Bundan sonra Kırın geçmişten kurtulacak, geleceğe adapte olacakmış.

Daha büyük bir güç ve hızla, labirentte yoluna devam etmiş. Çok geçmeden beklenen şey olmuş.

Tam bu arayışın sonsuza dek süreceğini düşünmeye başladığı sırada, yolculuk –en azından bu bölümü- birden mutlu bir şekilde son bulmuş.

Kırın Y Peynir İstasyonu'nda Yeni Peynir bulmuş.

İçeri girdiğinde gördükleri karşısında küçük dilini yutacakmış neredeyse. Etraf o zamana dek hiç görmediği kadar çok Peynir'le doluymuş. Peynir'lerin bazıları da daha önce hiç görmediği türdeymiş. Bir an bunun gerçek mi yoksa hayal mi olduğunu anlayamamış. Ta ki Koklarca ve Koşarca'yı görene kadar.

Koklarca Kırın'a başıyla selam vermiş. Koşarca'da elini sallamış. Şişkin karınlarından, bir süredir orada oldukları anlaşılıyormuş.

Kırın da çabucak selam vermiş ve en sevdiği Peynirlerden birer parça ısırmış. Ayakkabılarını ve eşofmanlarını çıkarıp, bunları ihtiyacı olduğunda kolayca giyebilecek şekilde yerleştirmiş. Sonra da Peynir'lerin arasına dalmış. Doyduktan sonra bir parça taze Peynir alıp kaldırmış: ''Yaşasın Değişim!''

Yeni Peynirin tadını çıkarırken, öğrendiklerini düşünmüş.

Değişimden korkarken, artık var olmayan eski Peynir'in hayaline takılıp kaldığını anlamış.

Onu değiştiren şey neymiş peki? Açlıktan ölme korkusu mu? 'Evet, bunun da etkisi oldu,' diye düşünmüş.

Sonra gülmüş ve değişimin kendi kendisine ve yaptığı şeyin yanlışlığına gülmeyi öğrendiğinde başladığını fark etmiş. Değişimin en hızlı yolu kendi hatalarına gülebilmek, sonra da bunu unutup devam edebilmekmiş.

Fare dostları Koklarca ve Koşarca'dan yoluna devam etme konusunda çok şey öğrendiğini düşünmüş. Onlar olayları gereğinden fazla incelemiyor, karmaşıklaştırmıyorlarmış. Durum değiştiğinde ve birileri Peynir'i kaptığında değişmişler ve Peynir'in peşine düşmüşler. Bunu hatırlayacakmış.

Kırın harika beynini, farelerin insancıklardan daha iyi yaptığı şeyi yapmak için kullanmış.

Geçmişte yaptığı hataları düşünmüş ve bunları geleceğini planlamak için kullanmış. Değişim ile başetmek için şunlar gerekliymiş:

- Bazı şeyleri basit, esnek tutma ve hızlı hareket etme ihtiyacının bilincinde olmak.
- Olayları karmaşıklaştırmamak ve korku dolu inançlarla kafanızı karıştırmamak gerektiğini bilmek.
- Küçük değişimlerin başladığını fark etmek ve böylece olası büyük değişikliklere karşı hazırlıklı olmak.

Kırın daha hızlı adapte olması gerektiğini biliyormuş; çünkü zamanında adapte olmazsanız hiç adapte olamayabilirmişsiniz.

Bunun yanı sıra Kırın bir şeyi daha kabul ediyormuş, değişimin en büyük unsuru kişinin içindeymiş ve kişi kendisi değişene kadar hiçbir şeyin daha iyiye gitmesi mümkün değilmiş.

Ancak belki de en önemlisi, Kırın'ın, kişi fark etse de fark etmese de dışarıda her zaman Yeni Peynir'in bulunduğunu anlamasıymış. Korkularınızı geride bırakıp maceranın keyfini çıkardığınızda, bu Peynir ödül olarak sunuluyormuş size.

Elbette biraz korku da gerekliymiş, çünkü tehlikelerden korunmak gerekiyormuş. Fakat kırın korkularının çoğunun mantıksız olduğunu ve gerekli olduğu halde onu değişimden alıkoyduğunu görmüş.

Başlangıçta bundan hoşlanmasa da değişiklik onu daha iyi Peynir bulmaya götürmüş.

Hatta kendisinin bile yönünü daha iyi bulmasını sağlamış.

Öğrendiklerini hatırlarken arkadaşı Mırın'ı düşünmüş. Onun, kendisinin P Peynir İstasyonu'nun duvarlarına ve labirentte diğer duvarlara yazdıklarını okuyup okumadığını merak etmiş.

Acaba Mırın yoluna devam edip ilerlememeye karar vermiş mi? Labirente girip yaşamını daha iyi kılacak şeyleri keşfetmiş mi?

Kırın P Peynir İstasyonu'na dönüp Mırın'ı bulmayı düşünmüş. Yolunu bulabileceğini tahmin ediyormuş. Mırın'ı bulduğunda, ona, içinde bulunduğu kötü durumdan nasıl kurtulabileceğini anlatabilecekmiş. Ama sonra daha önce de arkadaşının değişmesini sağlamaya çalıştığını hatırlamış.

Mırın rahatına kıymalı, korkularından kurtulmalı ve kendi yolunu bulmalıymış. Bunu ondan başka kimse yapamazmış, başka kimse bunu ona anlatamazmış. Bir şekilde, kendisini değiştirmenin ona sağlayacağı yararları görmeliymiş.

Kırın, Mırın'a yeterince ipucu bıraktığını düşünmüş. Mırın duvardaki elyazılarını okuduğunda yolunu bulabilecekmiş.

Daha da ileri gidip, Y Peynir İstasyonu'nun en geniş duvarına öğrendiklerinin bir özetini yazmış. Bunların etrafına kocaman bir peynir çizmiş. Sonra da yazdıklarını gülümseyerek okumuş:

DUVARDAKİ ELYAZILARI

Değişim Gerçekleşiyor
Peyniri yavaş yavaş
götürüyorlar.

Değişime Hazırlık
Peynirin kapılmasına
karşı hazırlıklı ol.

Değişimin Gözlenmesi
Peyniri sık sık kokla ki
bayatladığını anlayabilesin.

Değişime Çabuk Adapte Olmak
Eski Peynir'i ne kadar
çabuk unutursan
Yeni Peynir'in tadını o
kadar kolay çıkarırsın.

Değişim
Peynir kapılıyor.

Değişimin Tadını Çıkarmak
Maceranın keyfini sür ve
Yeni Peynir'in tadını çıkar.

Hızlı Değişime Çabuk Adapte Olmak ve Yine Bunun Tadını Çıkarmak
Peyniri yavaş yavaş
götürüyorlar.

Kırın P Peynir İstasyonu'ndan beri ne kadar yol aldığını biliyormuş, ama çok fazla rahatlarsa geri gidebileceğini de biliyormuş. Her gün Y Peynir İstasyonu'ndaki Peynir'in durumunu kontrol ediyormuş. Beklenmedik değişimler karşısında şaşkınlığa düşmemek için elinden geleni yapacakmış.

Hâlâ bol bol Peynir'i olduğunu anladığında, labirente çıkıyor, çevresinde olup bitenlerden haberdar olmasını sağlayacak yeni yerler keşfediyormuş. Kendisini rahat olduğunu bildiği bir bölgeye kapatmaktansa gerçek seçeneklerin bilincinde olmanın daha güvenli olduğunu biliyormuş.

Sonra, labirentte hareketin sesi olduğunu düşündüğü bir ses duymuş. Ses yükseldikçe birinin geldiğini anlamış.

Gelen Mırın olabilir miymiş? Köşeyi dönen o muymuş yoksa?

Kırın gelenin arkadaşı olması için dua etmiş…

Son…

Yoksa bu yeni bir başlangıç mı?

Bir Tartışma

Aynı Gün Daha Sonra

Michael, öyküsünü bitirdiğinde çevresine bakındı ve eski okul arkadaşlarının kendisine gülümsediğini gördü.

Bazıları ona göre teşekkür ettiler ve öyküden büyük bir ders aldıklarını söylediler.

Nathan gruptakilere sordu: ''Daha sonra toplanıp bunu tartışmaya ne dersiniz?''

Bu öneri herkesin çok hoşuna gitti. Akşam yemeğinden önce buluşmaya karar verdiler.

O akşam bir otelin lobisinde toplandılar ve birbirlerine Peynir ve labirentle ilgili şakalar yapmaya başladılar.

Angela sordu: ''Öyküde sizin rolünüz neydi? Koklarca mı, Koşarca mı, Mırın mı yoksa Kırın mı?''

Carlos yanıt verdi: ''Ben de bu akşam bunu düşünüyordum. Spor malzemeleri işine başlamadan önce ben de değişimle ilgili bir zorluk yaşamıştım.''

Koklarca değildim. Durumun kokusunu önceden almadım ve değişimi önceden görmedim. Koşarca da değildim, hemen harekete geçmedim.

''Daha çok bildiği yerde kalan Mırın'a benziyordum. Gerçek şu ki, değişimle uğraşmak istemiyordum. Hatta bunu görmek bile istemiyordum.''

Carlos'la okul yıllarından beri sıkı bir dostluk yaşayan Michael, ''Biz burada neden söz ediyoruz, dostum?'' diye sordu.

''İşlerdeki beklenmedik değişimlerden,'' diye yanıt verdi Carlos.

Michael güldü: ''Kovuldun mu?''

''Yeni Peynir'i aramaya çıkmak istemedim diyebiliriz. Değişim yaşamamak için iyi bir sebebim olduğunu düşünüyordum. Bu yüzden de çok üzüldüm.''

Başlangıçtan beri sessiz kalmayı tercih eden bazı okul arkadaşları rahatladılar ve konuşmaya katıldılar. Orduya katılan Frank de bunlardan biriydi.

''Mırın bana bir dostumu hatırlatıyor,'' dedi Frank. ''Bu arkadaşımın departmanı kapanmak üzereydi, ama o bunu görmek istemiyordu. İnsanların yerini değiştirip duruyordu. Firmada aha esnek olmak isteyen birçokları için yeni seçenekler olduğunu ona göstermek istedik, ama o değişmek zorunda olduğunu düşünmüyordu. Departman kapandığında tek

şaşıran o oldu. Şimdi olmaması gerektiğini düşündüğü değişikliğe adapte olmak için büyük çaba harcıyor.''

Jessica araya girdi: ''Ben de değişimi yaşamamam gerektiğini düşünüyordum, ama Peynir'imi birden fazla kez kaptılar.''

Nathan dışındaki gruptaki herkes güldü.

''Belki de olay bu,'' dedi Nathan. ''Değişimi hepimiz yaşıyoruz.''

''Keşke ailem Peynir öyküsünü daha önce duysaydı,'' diye ekledi sonra. ''Ne yazık ki bizde işimizde meydana gelen değişimleri görmek istemedik ve artık çok geç. Birçok mağazamızı kapatmak zorunda kaldık.''

Diğerleri buna çok şaşırdı, çünkü Nathan'ın onun yıllarca rahat yaşamasını sağlayacak güvenli bir işe sahip olduğunu düşünüyorlardı.

''Ne oldu?'' diye merak etti Jessica.

''Kasabamızda geniş ürün yelpazesi ve düşük fiyatlarla bir hipermarket açılınca küçük mağazalar zincirimiz eski moda kaldı. Bununla rekabet edemedik.''

''Şimdi Koşarca ve Koklarca gibi değil de Mırın gibi olduğumuzu görüyorum. Olduğumuz yer de kaldık ve değişmedik. Olanları göz ardı ettik. Şimdi büyük bir sorun yaşıyoruz. Kırın'dan bir iki ders alabilirdik oysa.''

Başarılı bir iş kadını olan Laura o zamana kadar pek az konuşmuştu. ''Bu öğleden sonra ben de bu öyküyü düşündüm,'' dedi. ''Nasıl Kırın gibi olabileceğimi düşündüm; yaptıklarımın yanlış olabileceğini görebileceğimi, değişip daha iyi olabileceğimi düşündüm. Ancak bir şeyi merak ediyorum. Burada kaç kişi değişimden korkuyor?''

Hiç kimse cevap vermeyince, ''El kaldırmaya ne dersiniz?'' dedi Laura.

Sadece bir el kalktı. Laura güldü. ''Demek ki aramızda dürüst bir tek kişi var.'' Sonra devam etti: ''Belki de bu soruyu daha çok seveceksiniz. Kaç kişi diğerlerinin değişimden korktuğunu düşünüyor?'' herkes elini kaldırdı bu kez. Hep birlikte gülmeye başladılar.

''Bu bize ne anlatıyor?''

''Reddetmeyi,'' dedi Nathan.

Michael onayladı. ''Bazen korktuğunuzdan bile bilincinde olmuyoruz. Ben değilim. Öyküde en sevdiğim şey, 'Korkmasaydın ne yapardın?' sorusu oldu.''

Jessica ekledi: ''Benim öyküden aldığım şey şu; değişim mutlaka olacak, ben korksam da korkmasam da, istesem de istemedem de.''

''Yıllar önce şirketimiz ansiklopedi setleri satıyordu. İçimizden biri, ansiklopediyi tek bir diskete yüklememizi ve daha ucuza satmamızı önerdi. Üretim maliyeti o kadar düşük olacaktı ki pek çok kişi bunu satın alabilecekti. Ama biz karşı çıktık.''

''Neden karşı çıktınız?'' diye sordu Nathan.

''Çünkü biz şirketin bel kemiğinin kapı kapı dolaşıp, satış yapan satış gücümüz olduğunu düşünüyorduk. Satış gücümüzü de sattıkları pahalı ürünlere karşılık büyük komisyonlar vererek bir arada tutuyorduk. Uzun süredir başarılı bir şekilde işimizi sürdürüyorduk ve bu başarının sonsuza dek süreceğini düşünüyorduk.''

''Bu sizin Peynirinizdi,'' dedi Nathan.

''Evet. Ancak şimdi dönüp geriye baktığımızda, sadece 'Peynirimizi kapmadıklarını' fark ediyorum. Peynir'in de kendine göre bir ömrü var ve bunu sürdürüyor.''

''Her neyse, biz değişmedik. Ancak bir rakibimiz bunu yaptı ve satışlarımız müthiş azaldı. Çok zor bi dönem geçirdik. Şimdi, endüstride büyük bir teknolojik değişim yaşanıyor ve kimse bununla uğraşmak istemiyor. Durum hiç parlak görünmüyor. Yakında işsiz kalabilirim.''

''Şimdi labirent zamanı!'' diye bağırdı Carlos. Herkes güldü.

Carlos Jessica'ya döndü. ''Kendine gülebilmen ne güzel.''

Frank söze karıştı: ''Benim bu öyküden aldığım ders ise şöyle: Kendimi çok fazla ciddiye alıyorum. Ancak Kırın'ın kendine gülebilmeyi öğrendiğinde ne kadar değiştiğini gördüm.''

Angela sordu: ''Mırın'ın değiştiğini ve Yeni Peynir'i bulduğunu düşünüyor musunuz?''

''Bence buldu,'' dedi Elaine.

''Ben sanmıyorum,'' diye karşı çıktı Cory. ''Bazı insanlar hiç değişmezler ve bunun bedelini de öderler. Tıbbi çalışmalarım sırasında Mırın gibi insanlar görüyorum. Kendilerini Peynir'lerine bağımlı hissediyorlar. Peynir'i yitirdiklerinde kendilerini birer kurban olarak görüyorlar ve başkalarını suçluyorlar. Kendilerini, unutabilen ve yoluna devam edebilen insanlardan daha kötü hissediyorlar.''

Nathan kendi kendine konuşur gibi hafif bir sesle, ''Sanırım sorulması gereken soru şu,'' dedi. ''Unutmak ve yolumuza devam edip ilerlemek için neye ihtiyacımız var?''

Bir süre kimse konuşmadı.

''Şunu kabul etmeliyim,'' dedi Nathan. ''Ülkenin diğer bölgelerinde neler olduğunu gördüm, ama bunun bizi etkilemeyeceğini düşündüm. Sanırım elimizde imkan varken

değişimi başlatmak, bu değişime karşı koymaktan ya da tepki göstermekten daha iyi. Belki de kendi Peynir'imizi kapmalıyız.''

''Ne demek istiyorsun?'' diye sordu Frank.

Nathan karşılık verdi: ''Eski mağazalarımı satsaydık ve diğerlerinin tümüyle rekabet edecek büyük, modern bir mağaza açsaydık bugün ne durumda olurduk merak ediyorum.''

Laura, ''Belki de Kırın duvara 'Maceranın tadını çıkarın ve Peynir'i kapın,' yazarken bunu kastediyordu,'' dedi.

Frank başını salladı. ''Bence bazı şeyler hiç değişmemeli. Örneğin, ben bazı temel değerlerime sadık kalmalıyım. Ama şimdi fark ediyorum ki Peynir'i daha erken götürseydim, çok daha iyi bir durumda olurdum.''

''Şey, Michael,'' dedi Richard, ''bu çok güzel bir öykü, Peki bunu şirketine nasıl uyguladın?''

Grup henüz bilmiyordu, ama Richard bazı değişimler yaşıyordu. Eşinden ayrılmıştı; şimdi hem çocuklarını büyütmeye hem de kariyerini dengede tutmaya çalışıyordu.

Michael yanıt verdi: ''İleriyi görmeye çalışıp nereye gittiğimize bakmak yerine, işin sadece günlük sorunlarla başa çıkmak olduğunu sanıyordum.''

''Ve günde yirmi dört saat bu sorunlarla uğraşıyordum. Pek de eğlenceli bir durumum yoktu. Bir fare yarışına girmiştim ve çıkamıyordum.

''Peynirimi Kim Kaptı? Öyküsünü duyduktan sonra ve Kırın'ın nasıl değiştiğini gördükten sonra, işimin Yeni Peynir'in resmin çizmek olduğunu anladım. Bunu net ve gerçekçi bir şekilde yaptıktan sonra, ben ve birlikte çalıştığım diğer insanlar değişimin ve başarının tadını çıkarabilirdik.''

''Çok ilginç,'' dedi Angela. ''Çünkü benim için öykünün en can alıcı yeri Kırın'ın korkusunu yenip kafasında Yeni Peynir'i bulduğunu reddetmesiydi. Böylece labirentte koşmak daha az korku verici ve daha keyifli olmuştu.''

Richard araya girdi. ''Müdürüm bana firmanın değişime ihtiyacı olduğunu söylemişti. Sanırım benim değişmem gerektiğini kastediyordu, ama ben bunu duymak istemedim. Bizi yönelttiği Yeni Peynir'in ne olduğunu ya da bundan ne kazanacağımı bilemedim.''

Richard hafifçe gülümsedi. ''Yeni Peynir'i görme ve bunun tadını çıkarma fikrinden hoşlandığımı itiraf etmeliyim. Bu her şeyi aydınlatıyor. Korkuyu azaltıyor ve değişime daha fazla ilgi göstermeyi sağlıyor.''

''Belki bunu evde de uygulayabilirim,'' diye ekledi, sonra. ''Çocuklarım hayatlarındaki hiçbir şeyin, asla değişmemesi gerektiğini düşünüyorlar. Öfkeleniyorlar. Sanırım

getireceklerinden korkuyorlar. Belki de onlara Yeni Peynir'in gerçekçi bir resmini çizmedim. Çünkü bunu kendim de görmüyordum.''

Gruptakiler sessizdi. Bazıları kendisini düşünüyordu.

''Çoğunuz işinizden söz ediyorsunuz,'' dedi Elaine. ''Oysa ben öyküyü dinlerken özel yaşamımı düşündüm, sanırım benim şu andaki ilişkim ciddi bir biçimde küflenmiş Eski Peynir.''

Cory gülerek onayladı. ''Benimki de öyle. Kötü bir ilişkiden kurtulmam gerektiğini düşünüyorum.''

Angela, ''Ya da belki eski ilişki sadece eski davranıştır,'' dedi. ''Yapmamız gereken şey ilişkiyi kötüleştiren davranıştan kurtulmaktır. Sonra daha iyi düşünebilir, daha iyi davranabiliriz.''

''Hey!'' dedi Cory. ''Çok iyi bir noktaya değindin. Yeni Peynir, aynı insanla yeni bir ilişki.''

''Benim yapmak istediğim de bu,'' diye ona katıldı Richard. ''Ben eski ilişkimden değil, eski davranışımdan kurtulmak istiyorum. Aynı davranışı tekrarlamak aynı sonuçları doğuruyor. İşimi değiştirmek yerine, firmanın değişmesine yardımcı olan insanlardan biri olabilirim. O zaman şimdikinden çok daha iyi bir işe sahip olurum.''

Başka bir kentte yaşayan ve sırf bu toplantı için orada bulunan Becky, ''Öyküyü ve sizin yorumlarınızı dinlerken kendime güldüm,'' dedi. Uzun süre Mırın gibi davrandım, mırın kırın ettim ve değişimden korktum. Birçok kişinin de aynı şeyi yaptığını fark etmedim. Korkarım bilmeden bunu çocuklarıma da aşıladım.

''Şimdi düşününce değişimin bizi çok daha güzel, yeni bir yere götürebileceğini görüyorum.''

''Oğlum lise ikinci sınıftayken kocamın işi gereği Vermont'tan Illionis'e taşınmak zorunda kaldık. Oğlum arkadaşlarından ayrılacağı için çok üzgündü. Kendisi çok iyi bir yüzücüdür, ancak Vermont'taki liseni yüzme takımı yoktu. Bu nedenle, onu götürdüğümüz için bize çok kızgındı.''

''Çok geçmeden Vermont dağlarına âşık oldu. Kayağa başladı, okulda yüzme takımına girdi. Şimdi Colorado'da çok mutlu.''

''Eğer hepimiz bu Peynir öyküsünün keyfine varsaydık, ailelerimizi pek çok stresten kurtarabilirdik.''

''Eve gidip bu öyküyü çocuklarıma anlatacağım,'' dedi Jessica. ''Onlara benim kim olduğumu düşündüklerini soracağım; Koklarca mı, Koşarca mı, Mırın mı yoksa Kırın mı.

Ailemizin Eski Peynir'i konusunda neler hissettiğimizi, Yeni Peynir'imizin ne olduğunu tartışabiliriz.''

''İyi fikir,'' diye onayladı Richard.

Frank de aynı düşüncedeydi. ''Sanırım ben Kırın gibi olup Peynir'i kapacağım ve tadını çıkaracağım. Ordudan ayrılacakları için endişelenen, değişimden korkan arkadaşlarıma da bu öyküyü anlatacağım. Eminim çok ilginç tartışmalar olacak.''

''İşte işimizi böyle büyüttük,'' dedi Michael. ''Bu öykü üzerinde tartıştık. Ve bunu kendi durumumuza uyguladık.''

''Sonuç çok başarılıydı, çünkü değişimle ilgili tartışmalarımızı çok eğlenceli bir dille yapıyorduk. Bu yöntem şirketin derinliklerine işledikçe daha da etkili oldu.''

''Nasıl?'' diye sordu Nathan.

''Şirkette ilerledikçe, gücünü küçümseyen çok sayıda insanla karşılaştık. Yukarıdan empoze edilen değişimden çok korkuyorlardı. Bu yüzden de karşı koyuyorlardı.''

''Kısacası, empoze edilen değişim karşı çıkılan değişimdi.''

''Keşke bu öyküyü daha önce duysaydım,'' diyerek sözlerini tamamladı Michael. ''Çünkü işimiz öyle kötü bir duruma geldi ki çok iyi dostlarımız da dahil olmak üzere pek çok kişiyi işten çıkarmak zorunda kaldık. Bu hepimiz için çok zor oldu. Ancak herkes, ayrılanlar da kalanlar da, Peynir öyküsünün her şeyi farklı görmelerini ve daha kolay başa çıkmalarını sağladığını söyledi.''

Angela sordu: ''Onlara en çok ne yardımcı olmuş?''

''Korkularını yendikten sonra, bana söylediklerine göre, onlar için en iyi şey, dışarıda onu bekleyen Yeni Peynir'in olduğunu hatırlamak olmuş.''

''Zihinlerin de yer eden Yeni Peynir resmi kendilerini iyi hissetmelerini ve iş görüşmelerinde daha başarılı olmalarını sağlamış. Çoğu daha iyi işler buldular.''

Laura sordu: ''Ya şirkette kalanlar?''

''Onlar da meydana gelen değişikliklerden şikayet etmek yerine Peynirimizi götürdüler. Şimdi Yeni Peynir arama zamanı dediler. Bu bize zaman kazandırdı ve stres azalttı.''

''Çok geçmeden, buna en çok karşı çıkanlar bile değişimin yararlarını gördüler. Hatta değişimin gerçekleşmesine yardımcı oldular.''

''Sence bu neden oldu?''

''Çünkü hepsi şirketteki baskıyı şu veya bu şekilde yaşamışlardı.''

''Çalıştığınız şirketlerde üst yönetim değişimi ilan ettiğinde ne oldu? Çalışanlara göre bu fikir iyi miydi kötü mü?''

''Kötü,'' diye karşılık verdi Frank.

''Neden peki?''

Carlos söze karıştı. ''Çünkü her şeyin aynı kalmasını istiyorlar, değişimin onlar için kötü olacağını düşünüyorlardı. Parlak bir insan değişim kötüdür derse, diğerleri de ona katılır.''

Michael onayladı. ''Evet, öyle hissetmeseler de kendileri de parlak görünmek için buna katıldıklarını söylerler. Bu baskı organizasyonlarda değişimi engeller.''

Becky ekledi: ''Ailelerde de aynı şey anne babalarla çocuklar arasında olur.'' Sonra sordu: ''Peynir öyküsünden sonra siz nasıl bir farklılık yaşadınız?''

Michael'ın yanıtı çok basitti: ''Farklılık yaşadık, çünkü insanlar Mırın'a benzemek istemiyorlardı!''

Herkes güldü. Nathan, ''Bu iyi bir nokta,'' dedi. ''Ailede hiç kimse Mırın'a benzemek istemez. Değişmeyi kabul ederler. Neden bize bu öyküyü geçen toplantımızda anlatmadın? Gerçekten çok işe yarardı.''

''Bunun ne kadar işe yaradığını gördüğümüzde birlikte iş yapmak istediğimiz insanlara da anlattık,'' dedi Nathan. ''Onlarında değişimle uğraştığını biliyorduk. Onlara bizim onların Yeni Peynir'leri olabileceğimizi, birlikte büyük başarılar elde edebileceğimizi söyledik. Böylece yeni işler aldık.''

Bu sözler Jessica'ya yeni fikirler verdi ve ertesi sabah bazı satış görüşmeleri olduğunu hatırladı. Saatine baktıktan sonra, ''Artık Peynir İstasyonu'ndan ayrılmalı ve Yeni Peynir'imi aramalıyım,'' dedi Jessica.

Gruptakiler gülerek vedalaşmaya başladılar. Hemen hepsi konuşmayı sürdürmek istiyordu, ama gitmeleri gerekiyordu. Ayrılırken Michael'a bir kez daha teşekkür ettiler.

''Öyküyü yararlı bulmanıza sevindim,'' dedi Michael. Umarım sizde bunu başkalarıyla paylaşma fırsatına sahip olursunuz.''